

İcra başçısı birinci müavini dəyişdirdi

Hürriyyət

SİZİN ÜÇÜN QƏZET

№14 (3353) 22 Aprel / 2025-ci il

Həftədə 1 dəfə çıxır

Qiyməti: 60 qəpik

ANA XƏBƏR



DTX-dən yeni əməliyyat...

Bakının mərkəzində daha bir qanunsuz söküntü

Xuraman Nağıyevaya məxsus obyekt özündən xəbərsiz sökdülər, içindəki əşyaları oğurladılar...



Bu həftə Ukraynada savaş başa çatır?

GÜNÜN NƏBZİ

Müsahibə

"Bu cür cinayətlərin sayı çoxdur..."



Əlibaba Rzayev: "Adam nə içki içəndir, nə siqaret çəkəndir, guya, üzərində narkotik aşkarlanıb..."

8

Gündəm

ADP Fransa rəhbərliyinə çağırış etdi

"Bu deputatların məsuliyyətsiz addımlarının qarşısını alın!"

2

Aktual

Ziyanın yarısından qayıdan Ziya Məmmədov...

Keçmiş nazir "ailə dostu" Trampın yadına düşəcəkmi?"

5

Şikayət

Nazir Rəşad Nəbiyev tapşırıq verdi, işçiləri əməl etmədi

"Dedi ki, istəyirsən Prezidentə yox, lap Səddam Hüseynə şikayət et..."

7

Toplum

Azərbaycanda "brend mallar" adı altında keyfiyyətsiz məhsullar satılır

Həç bir qurum məsuliyyəti öz üzərinə götürmək istəmir

6

Ölkə

"İnsanlar gömrüyə haqsız ödənişlər etmək istəmirlər"

İqtisadçı Natiq Cəfərli: "Onlardan terminal pulu, sənəd pulu, qələm-mürəkkəb pulu yığılır"

12

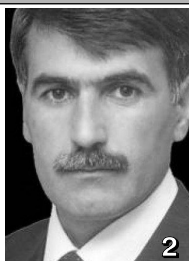


Gündəm

Ədalət Partiyasında mübahisələr qızışıb

Məclis sədri qurultaya hazırlığa veto qoydu

2



Astara xəstəxanasının baş həkimindən şikayət

24 ilin tibb işçisi qanunsuz yerə işdən çıxarıldığını iddia edir

Astara rayonu, Şahağac kənd sakini İsmaylova Firavan Sərdar qızı tərəfindən "Hürriyyət" qəzetinin redaksiyasına şikayət daxil olub. Şikayətçi bildirir ki, Astara Mərkəzi Xəstəxanasının baş həkimi Oktay Əmənullayev onu qanunsuz olaraq işdən çıxarıb "Mən, İsmaylova Firavan Sərdar qızı, yazaraq xahiş edirəm ki, problemimi işıqlandırasınız."

10

Əyalət

Fakt

Narkoticarətə qarşı mübarizə niyə ciddi nəticə vermir?

Narkomaniyaya qarşı mübarizənin təməl dayaqlarından biri, bəlkə də birincisi narkoticarətin qarşısını almaqdır. Çünki narkotik yoxdursa, istifadə etməyə "mal" da olmayacaq. Bu baxımdan, narkomanlığa və narkotik ticarətinə qarşı mübarizə kampaniyasının ən zəruri tərəfi satıcıların, xüsusilə də iri rəngli satıcıların - baronların önünü kəsməkdir. Bunun üçün isə əsas zərbə vurulmalı cənab rüşvətlə ələ alına bilən, hansısa şəxsi maraqlar naminə narkotikin ölkəyə ayaq açmasına göz yuman səlahiyyətli şəxslərdir.

3

2025-ci il üçün həyəcanlı proqnoz

20-ci əsrin ən səs-küylü faciələrindən bəzilərinə proqnozlaşdıran amerikalı görücü Cin Dikson, həyatı boyu 2025-ci ildə baş verə biləcək ciddi sarsıntılar barədə xəbərdarlıq edib.

Kennedinin öldürülməsini proqnozlaşdıran qadından sensasion açıqlama



Lent.az xarici KİV-ə istinadla bildirir ki, Cin Dikson, sonradan qorxunc dəqiqliklə gerçəkləşən bir sıra peyğəmbərlik proqnozları sayəsində ABŞ-da geniş populyarlıq qazanıb.

Cin Dikson karyerasına müxtəlif çap nəşrləri üçün ulduz falı yazmaqla başlayıb, lakin sonradan kristal kürədən istifadə edərək öncəgörmələrə keçib. Onun əsl şöhrəti mühüm dünya hadisələrini proqnozlaşdırmaqdan qaynaqlanıb. O, gələcək üçün proqnozları olan tərcümeyi-halı da daxil olmaqla yeddi kitabın müəlifli olub.

1971-ci ildə yazdığı "Peyğəmbərlik hədiyyəsi: Cin Dikson fenomeni" adlı memuarında o, Nyu-Yorkda terror hücumunun görüntüsünü təsvir edib ki, çoxları bunu 2001-ci il sentyabrın 11-də Dünya Ticarət Mərkəzinin "Əl-Qaidə" tərəfindən dağıdılmasının xəbərçisi hesab edir. Onun öncəgörmələri yalnız keçmişlə məhdudlaşmayıb: mətnlərində o, gələcəkdə, xü-

susən 2025-ci ildə baş verəcək hadisələri də təsvir edib.

"Mənim həyatım və proqnozum" (1969) kitabında o, 2025-2037-ci illər arasında Çin və Rusiya arasında böyük müharibənin başlayacağı barədə xəbərdarlıq edib.

"2025-ci ildə Çin o qədər siyasi və iqtisadi sabitliyə nail olacaq ki, gənişmiqyaslı ekspansiyaya başlayacaq. O, Rusiyaya soxulacaq, onun şimal ərazilərini ələ keçirəcək və Almaniyanın sərhədlərinə çataraq Skandinaviyaya qədər irəliləyəcək. Pekin Qərbi Avropaya müdaxilə etməyəcək. Eyni zamanda, Rusiya Yaxın Şərq və Afrikanın İran, Efiopiya və Liviya da daxil olmaqla bir neçə ölkəsinə nəzarət edəcək. Bu münaqişə 12 il davam edəcək-2037-ci ilə qədər", - Dikson qeyd edib.

Cin Diksondan digər proqnozlar:

- O, Riçard Niksonun 1968-ci ildə ABŞ prezidenti olacağını, lakin səlahiyyət müddətini başa vurmayacağını proqnoz-

laşdırmışdı - və belə oldu: o, 1974-cü ildə Votereyts qalmaqalından sonra getdi.

- Nikson onun öncəgörmələrindən o qədər təsirlənib ki, onu Ağ evə dəvət edib. 1972-ci ildə ona mümkün terror hücumu barədə xəbərdarlıq edib - tezliklə Münhendə

- Olimpiada zamanı terror aktı baş verib. Şayiələrə görə, Terrorla mübarizə komitəsi məhz bu proqnoza görə yaradılıb.

- O, 1989-cu ilin ekoloji fəlakətini - Alyaska sularına böyük neft sızması ilə nəticələnən Exxon Valdez tankerinin qəzasını qabaqcadan görmüşdü.

- 1977-ci ildə Opri Uinfri böyük bir televiziya karyerasına proqnozlaşdırıb və bir neçə il ərzində onun şousu milli hitə çevrilib.

Dikson öncəgörmə qabiliyyətini Tanrıdan aldığını və dini icmaların dəstəyinə sahib olduğunu iddia etsə də, bütün proqnozları reallaşmayıb:

- SSRİ-nin Aya insanı ilk endirməsi ilə bağlı ya-

nılıb.

- 1958-ci ildə Üçüncü Dünya müharibəsinin başlanmasını nəzərdə tuturdu.

- Xərçəng dərmanının 1967-ci ildə tapılacağını söyləyib.

- 1980-ci illərdə yeni bir Holokost olacağını iddia edib.

- Dünyanın ən güclü imperiyası kimi Roma İmperiyasının dirçelişini proqnozlaşdırıb.

ABŞ-də daha bir mesaj qalmaqalı

Müdafiə naziri həyat yoldaşına məxfi məlumat göndərib

ABŞ-nin müdafiə naziri Pit Heqsetin Yəməne qarşı hərbi əməliyyat planlarını həyat yoldaşı, qardaşı və vəkili ilə özəl "Signal" qrupunda paylaşdığı məlum olub.



Bu barədə xarici KİV-lər məlumat yayıb. Qeyd olunur ki, məsələ ilə yaxından tanış olan 4 nəfər bu söhbətdə "F/A-18" hornetlərinin uçuş vaxtlarının da paylaşıldığını bildirib. Məlum olub ki, eyni məlumat təsadüfən "The Atlantic" redaktorunun da daxil olduğu başqa bir söhbət qrupuna göndərilib. Bildirilir ki, "Defense I Team Talk" adlanan "Signal" çat qrupu Heqset tərəfindən yanvar ayında yaradılıb və həyat yoldaşı da daxil olmaqla onlarla insanı əhatə edir. Bu səbəbdən Müdafiə Nazirliyi və ya hər hansı digər dövlət qurumu ilə heç bir əlaqəsi olmayan Cennifer Heqsetəri tərəfindən paylaşılan məxfi məlumatları görüb. Müdafiə nazirinin qardaşı Pil Heqset və onun vəkili isə Pentaqonda işləyirlər. Lakin onların hər ikisinin Yəmen hücumları ilə bağlı aktual məlumatlara niyə ehtiyacı olduğu bilinmir.

Əyləncə səhifəsi

Moskvada erməni ailəsində səs-küylü qətl...

Atanın öz doğma qızlarına təcavüz etdiyi təsdiqləndi

Rusiyada Moskvanın Butirski Məhkəməsi paytaxtda yaşayan erməni ailəsində baş verən qətl hadisəsi ilə bağlı qərar qəbul edib.

Məhkəmə öz qızları tərəfindən qətlə yetirilən 57 yaşlı Mixail Xaçaturyanın cinayət işi üzrə yekun qərarını elan edib və onu qızlarına qarşı ağır bədən xəsarəti yetirməkdə və cinsi zorakılıq etməkdə ölümündən sonra təqsirli bilib.

Bu barədə Rusiya KİV-ləri xəbər verir.

Məlumata görə, Xaçaturyanın işi üzrə cinayət təqibinə onun ölümü ilə əlaqədar xitam verilib.



"Məhkəmə Mixail Xaçaturyanın bütün maddələr üzrə təqsirli bilinməsi barədə qərar qəbul edib. Onun barəsində olan cinayət işinə ölümü ilə əlaqədar xitam verilməlidir. Təqsirləndirilən şəxsə qarşı cinayət təqibi islah olunmayan əsaslarla dayandırılmalıdır", - deyə hökmə bildirilib.

Hökmün elan edilməsi zamanı məhkəmə zalında müdafiəçilərlə yanaşı Xaçaturyanın iki qızı da iştirak edib.

Xatırladaq ki, səs-küylü qətl hadisəsi 2018-ci ilin iyulunda baş verib. Mixail Xaçaturyan Moskvadakı mənzilində qətlə yetirilib. İstintaqın versiyasına görə, üç qızı ona bıçaq və çəkilə çox sayda zərbə yetirib. İstintaq hesab edir ki, Xaçaturyan üç qızı tərəfindən bıçaqlanaraq öldürülüb.

Qızların yaxınlarının dediyinə görə, buna səbəb ataları tərəfindən onlara qarşı uzun müddət davam edən məişət zorakılığı olub. Bacıların işi hələ bağlanmasa da, məhkəmənin atanın təqsirli olması ilə bağlı çıxardığı qərar onların təqsirsizliyinin sübutlarından biri olacaq.

Eyni zamanda, 2021-ci ilin avqust ayında bacılara qarşı ataları Mixail Xaçaturyan tərəfindən işgəncə, cinsi zorakılıq və döyülmə ilə bağlı cinayət işi çərçivəsində psixiatrik müayinə kişinin qızlarına təcavüz etdiyini üzə çıxarıb.

Təsisçi:

Sərdar Cəlalovlu

Baş redaktor:

Vüqar Məmmədov

Tel: 070 333 22 85

012 496 98 93

E-mail: vuqar-mt@mail.ru

Dizayner:

Seymur Həsənov

"Hürriyyət" qəzetinin internet unvanı:

Hurriyyet.az

E-mail: hurriyyet@mail.ru

Tiraj: 2500

Redaksiyanın ünvanı:

AZ 1008, Bakı, akademik

Ələşrəf Əlizadə küçəsi, 31

Telefonlar: 496-10-72; 496-08-35

Lisenzianın qeydiyyat nömrəsi: V 165

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın

mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Redaksiyanın kompüter mərkəzində

yığılıb səhifələnilir və "Futbol+ servis"

mətbəəsində çap edilib.



Bu işarə altında dərc olunan yazılar reklam xarakterlidir.

Qəzet 1991-ci ildən çıxır.



DTX-dən yeni əməliyyat

Xaricdə gizlənən şəxsi ölkəyə gətirərək həbs etdi

Bakı şəhər Səbail rayon məhkəməsində Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətində (DTX) aparılan cinayət işi üzrə saxlanılmış Nəsimov Ruslan Rafiq oğlu barəsində müstətiqin vəsatəti və prokurorun təqdimatı əsasında həbs qətimkan tədbirinin seçilməsi ilə bağlı məhkəmə prosesi keçirilib.

Müəyyən edilib ki, sabit silahlı qrup tərkibində terrorçuluqla bağlı cinayət əməllərinin törədilməsində şübhəli bilinən, 1987-ci il təvəllüdlü Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı Nəsimov Ruslan Rafiq oğlu müxtəlif adlarla altında xarici ölkə ərazisində gizlənməyə çalışıb.

DTX tərəfindən həyata keçirilmiş kompleks əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Ruslan Nəsimovun xaricdə saxlanılaraq bu il aprelin 15-də ölkə ərazisinə gətirilib istintaqa cəlb olunması təmin edilib.

Məhkəmənin qərarı ilə Ruslan Nəsimovun barəsində 4 ay müddətinə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Arvadını pəncərədən atan şəxsə hökm oxundu

Abşeronda həyat yoldaşını öldürməkdə təqsirləndirilən Hüseyn Kazımovun cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi yekunlaşıb.



APA xəbər verir ki, Sumqayıt Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hakimi Nüreddin Hüseynlinin sədrliyi ilə keçirilən prosesdə hökm oxunub.

Hökmə əsasən, təqsirləndirilən Hüseyn Kazımov 16 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilib.

Qeyd edək ki, Abşeron rayon prokurorluğunun yaydığı məlumata görə, ötən il iyulun 23-ü saat 07 radələrində 2002-ci il təvəllüdlü Ayşən Kazımovanın Abşeron rayonu Xırdalan şəhəri ərazisində hüdürmertəbəli bina-dan yıxılması barədə rayon prokurorluğuna məlumat daxil olub.

Araşdırma zamanı 2002-ci təvəllüdlü Hüseyn Kazımovun aralarında yaranmış mübahisə zamanı arvadı Ayşən Kazımovanı yaşadığı mənzilin pəncərəsindən yerə atması nəticəsində sonuncunun çoxsaylı bədən xəsarətləri almasına əsaslı şübhələr müəyyən edilib. Xəstəxanaya yerləşdirilən Ayşən Kazımova orada ölüb. Hüseyn Kazımov saxlanılıb.

ADP Fransa rəhbərliyinə çağırış etdi...

“Bu deputatların məsuliyyətsiz addımlarının qarşısını alın!”

Dünən Azərbaycan Demokrat Partiyası (ADP) İdarə Heyətinin ötən həftə ərzində ölkədə və regionda baş verən ictimai-siyasi hadisələrin müzakirəsinə dair növbəti toplantısı keçirilib. Partiyanın mətbuat xidmətindən “Hurriyyet”ə verilən məlumata əsasən, toplantı iştirakçıları ilk növbədə Türk Dövlətlər Təşkilatına daxil olan Qazaxıstan, Özbəkistan və Türkmənistanın Kipr adasının cənubundakı yunan administrasiyasını dövlət kimi tanımaları və orada diplomatik nümayəndəliklər açmaları ətrafında Azərbaycan, Türkiyə və Rusiya mətbuatında yaradılan ajiotaja bir daha münasibət bildirib.

İdarə Heyəti hesab edib ki, bu hadisə ətrafında yaradılan yersiz ajiotaj Türk Dövlətlər Təşkilatının yaranmasında maraqlı olmayan qüvvələrin işidir. Bu baxımdan Türk Dövlətlər Təşkilatının perspektiv inkişafı naminə bu tipli yanlış addımlardan çəkinməliyə.

İdarə Heyəti ötən həftə Ermənistanda qondarma “artsax parlamentinin” iclas keçirərək bir sıra qərarlar qəbul etməsi məsələsinə də müzakirə edib. Müzakirələrdə qeyd edilib ki, 2023-cü ilin 19 sentyabr tarixli 1 günlük antiterror əməliyyatından sonra özünün buraxılması barədə bəyanat verən bir qrupun yenidən belə bir addım atması beynəlxalq hüquq norma-



larına ziddir. İdarə Heyəti bu hadisəni Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin bağlanmasının əleyhinə olan qüvvələrin təxribatı kimi dəyərləndirib və iki dövlət arasındakı münasibətlərin gərginləşməsinə xidmət etdiyini bildirib.

İdarə Heyəti eyni zamanda fransalı deputat N.Metzdorfun Ermənistanda Qarabağ separatçısı S.Şahramanyanla görüşünü, onu Dağlıq Qarabağın “mühacirətdə olan prezidenti” kimi təqdim etməsini qətiyyətlə pisləyib. Bu addımı separatizmə dəstək və Ermənistanın və Azərbaycanın daxili işlərinə qarışmaq cəhdi kimi dəyərləndirən toplantı iştirakçıları Fransa dövlətini bu tipli deputatlarının məsuliyyətsiz addımlarının qarşısını almağa çağırıb. İdarə Heyəti baş verənlərə rəğmən, bölgədə davamlı sülhün və təhlükəsizliyinin şərti kimi Azər-

baycan və Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin tezliklə imzalanmasının vacibliyini bir daha qeyd edib.

İdarə Heyəti son zamanlar ABŞ-İran və İran-İsrail münasibətlərindəki mövcud olan gərginlik ətrafında da müzakirə aparıb. Müzakirələrdə regionda yeni hərbi eskalasiyanın qarşısının alınması baxımından mövcud gərginliyin diplomatik yollarla həll edilməsinə yönələn cəhdləri alqışladığını bildirib.

İdarə Heyəti katoliklərin dini lideri Roma Papası Fransiskın vəfat etməsindən təəssüfləndiyini bildirib, bu şəxsin dinlərarası sülhə və əmin-amanlığa verdiyi töhfələri yüksək qiymətləndirib, bundan sonra seçiləcək Roma Papasının da bu missiyanı uğurla davam etdirəcəyinə əminliyini ifadə edib.

İdarə Heyəti ötən həftə ley-san yağışları nəticəsində Bakı

şəhərinin bir çox yerlərində, xüsusilə tunellərdə yaranan subasmalarla bağlı da müzakirə aparıb. Müzakirələrdə baş verənləri dövlət məmurlarının seriyəsiz və öz vəzifələrinin öhdəsindən gələ bilmədiklərinin məntiqi nəticəsi kimi dəyərləndirən toplantı iştirakçıları, Bakı şəhərinin infrastruktur layihələrinə ayrılan külli miqdarda büdcə vəsaitlərinin korrupsiyaya uğradıldığını bildirib.

İdarə Heyəti ötən həftə Bakı şəhərindəki “Venesiya” şadlıq sarayında 50 nəfərə yaxın toy iştirakçısının eyni gündə zəhərlənməsi faktına da diqqət çəkib. Baş verənləri ölkədə qida təhlükəsizliyinə məsul olan dövlət orqanlarının məsuliyyətsiz fəaliyyətinin nəticəsi kimi dəyərləndirib.

İdarə Heyəti həbsdə olan Müsavat Partiyasının üzvü Tofiq Yaqublunun aclıq aksiyası keçirməsi ilə bağlı səhhətində yaranmış problemləri, o cümlədən “Xural TV”-nin rəhbəri Əvəz Zeynallının xərcəng xəstəliyindən əziyyət çəkməsini narahatçılıqla izlədiyini ifadə edib. İdarə Heyəti bir daha ölkə rəhbərliyini humanistlik göstərərək siyasi motivlərə həbsdə olan şəxslərin, o cümlədən Tofiq Yaqublunun və Əvəz Zeynallının azadlığa buraxılması ilə bağlı müstəsna səlahiyyətlərindən istifadə etməyə çağırıb.

Hazırladı: KƏNAN

Ədalət Partiyasında mübahisələr qızışır

Məclis sədri qurultaya hazırlığa veto qoydu

“Ədalət Partiyasının bir qrup üzvü aprelin 19-da Böyük Məclisin iclasını keçirərək Ədalət Partiyasının 9-cu Qurultayının çağırılması və 17 may 2025-ci il tarixində partiya sədrinin seçilməsi barədə qərar qəbul edib. İclasda qəbul edilən qərarı qanuni hesab etmirəm”.

Bu bəyanatla Partiya sədrinin səlahiyyətlərini müvəqqəti icra edən Ali Məclisin sədri Meydan Babayev çıxış edib.

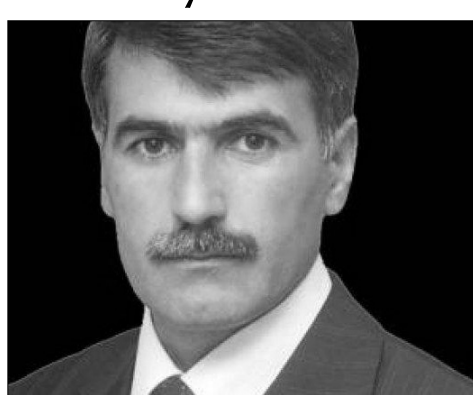
O, bildirib ki, bu məsələ partiyanın Nizamnaməsində də qeyd olunub. M.Babayev bəyanatına Nizamnamənin müvafiq bəndlərini də əlavə edib:

“4.7.1. Qurultaylararası dövrdə partiyanın ali orqanı Ali Məclisdir. Ali Məclis qurultayın müstəsna səlahiyyətinə aid olan məsələlər istisna olmaqla, partiyanın fəaliyyəti ilə bağlı bütün məsələləri müzakirə edir və müvafiq qərarlar qəbul edir.

4.7.2. Böyük Yığıncaq rayon (şəhər) təşkilatlarının qurultayda seçilmiş səlahiyyətli nümayəndələrindən, onların sayının üçdə birindən çox olmayaraq təşkil edilir.

4.7.3. Ali Şura öz sədrini, müavinlərini və katibini seçir. Böyük Məclisin Sədrliyi Böyük Məclisin Sədri, onun müavinləri, katib və müvafiq komissiyaların sədrilərindən ibarətdir”.

Məclis sədri vurğulayıb ki, aprelin 19-da keçirilən həmin iclasda partiyanın sədri, Böyük Məclisin sədri və onun müavinləri, Siyasi Şura üzvlərinin mütləq əksəriyyəti iştirak



etməmiş, əsasnamənin tələbləri kobud şəkildə pozulmuşdur. “Ona görə də qəbul edilən qərara veto qoyulmalıdır”, - o əlavə edib.

Odur ki, partiya Nizamnaməsinin 4.8.6 və 4.8.7-ci maddələrinə əsaslanaraq, veto hüququndan istifadə edərək, partiya sədrini əvəz edən şəxsin Ali Məclis sədri və onun müavinlərinin heç birinin, Siyasi Şura üzvlərinin isə mütləq əksəriyyətinin iştirakı olmadan 19.04.2025-ci il tarixində nizamnamə tələblərinə zidd keçirilmiş Ali Məclisin iclasının qərarı etibarsız olduğundan veto tətbiq edirəm”.

Xatırladaq ki, iki gün əvvəl Ədalət Partiyası sədrinin müavinini Mütəllib Rəhimli “Facebook” hesabında aprelin 19-da Partiya Ali Məclisinin iclasının keçirildiyini bildirib. O, qeyd edib ki, Ali Məclisin iclasında hər bir rayon təşkilatı bir nəfər nümayəndə ilə təmsil olunur və əlavə olaraq Nizamnamə

tələblərinə əsasən ötən qurultayda seçilmiş 15 nəfər iştirak etmək hüququna malikdir: “Qurultayda Ali Məclisə üzv seçilənlərdən 6 nəfəri dünyasını dəyişib və rotasiya qaydasında əvəz olunmur. Hazırda Ədalət Partiyasının 56 rayon təşkilatı olduğundan Ali Məclisin iclasında 65 nəfərin iştirak etmək səlahiyyəti olub. Onlardan 56 nəfəri Ali Məclisin iclasında iştirak edib. 39 nəfər iclasda zoom platforması üzərindən online şəkildə bağlanıb, 17 nəfəri birbaşa iştirak edib. İclasda növbəti qurultaya hazırlıq məsələləri müzakirə olunub. Mayın 17-də Ədalət Partiyasının IX Qurultayının keçirilməsi ilə bağlı yekdilliklə qərar qəbul edilib. Həmçinin Qurultaya hazırlıq üzrə 11 nəfərdən ibarət Təşkilat Komitəsi yaradılıb”.

Sədr müavinini əlavə edib ki, Təşkilat Komitəsi yaxın günlərdə iclasını keçirərək sədr və müavinlərini seçəcək, Qurultayın keçirilməsi ilə bağlı müvafiq qrafik müəyyənləşdirəcək.

Xatırladaq ki, Ədalət Partiyasını sədri İlyas İsmayılov dünyasını dəyişdikdən sonra təşkilat daxilində mübahisələr başlayıb. Qeyd olunduğu kimi, Məclis sədri Meydan Babayev və tərəfdarları sədr müavinini Mütəllib Rəhimlinin qurultaya hazırlıqla bağlı təşəbbüslərini nizamnamədən kənar elan edib. Tərəflər bir-brinin ünvanına qarşılıqlı ittihamlar səsləndirir və gözlənilir ki, Azərbaycan siyasi palitrasında partiyaların parçalanması ənənəsi Ədalət Partiyasında da yan keçməyəcək...

Narkoticarata qarşı mübarizə niyə ciddi nəticə vermir?

Narkomaniyaya qarşı mübarizənin təməl da-yaqlarından biri, bəlkə də birincisi narkotica-rətin qarşısını almaq-dır. Çünki narkotik yoxdursa, istifadə et-məyə "mal" da olma-yacaq. Bu baxımdan, narkomanlığa və nar-kotik ticarətinə qarşı mübarizə kampaniyası-nın ən zəruri tərəfi sa-tıcıların, xüsusilə də iri ranqlı satıcıların - ba-ronların önünü kəs-məkdir. Bunun üçün isə əsas zərbə vurul-malı cinah rüşvətlə ələ alına bilən, hansısa şəxsi maraqlar naminə narkotikin ölkəyə ayaq açmasına göz yuman səlahiyyətli şəxslərdir.

Nəzərə alsaq ki, Azərbaycan narkotikin 99 %-i qaçaqmalçılıq yolu ilə İrandan gətirilir və dəfələrlə rəsmi şəxslərin də diliylə ölkəmizdə narkoticarətin meydan su-lamasına İranın bizə qarşı apardı-ğı "narkotik müharibəsi"nin səbəb olduğu fikir ifadə olunubsa, de-mək, hədəf bellidir. Yəni qəbul et-məliyik ki, dövlətin müxtəlif pillə-lərində qərar tutmuş səlahiyyətli şəxslərin qatıqısı olmasa, faktiki bağlı olan quru sərhədlərdən nəzarətsiz bir iynə də keçirmək mümkün deyil.

Əlbəttə, rüşvət və korrupsiya bataqlığında "üzən" məmur üçün narkotikdən gələn dodaqçuqla-dan həcmdə pullardan imtina et-mək çətindir. Odur ki, əgər tezlik-lə belə şəxslər üzə çıxarılıb işə olunsalar, ölkədə narkoticarət də "ayaq tutub yeriməz". Narkotiklə-rin qarşısının tam kəsilməsi bəlkə də mümkünsüzdür, amma, bu-nunla ən azı narkotik axınına zəif-lətmək mümkün olar. Bu anlamda zərbə hədəfinə öncə tərəzinin ağır gələn tərəfi - yuxarı çinli şəxslər qoyulmalıdır. Proses isə alqorit-mik şəkildə tənzimlənməlidir.

Narkotiklərlə mübarizənin tərkibində ümumi olaraq prosesin kortəbii yox, sistemli idarəedilmə-si, profilaktikası, becərilməsi, is-tehsalı, ticarətinin qadağan edil-məsi və s. yer alır. Doğrudur, mə-lumatlara görə, Azərbaycanda narkotik becərilməsi kütləvi xarak-ter daşımır, olsa da kiçik həcmdə-dir. İstehsaldan da söhbət getmir, çünki rəsmi versiya narkotikin İrandan gətirilməsi faktı üzərində dayanır. Amma narkoticarət şə-bəkəsinin idarəetmə sxeminin varlığı, ticarətinin qarşısının alına bilməməsi inkaredilməzdir.

Mübarizənin uğuru üçün qu-rumların öz səlahiyyətləri daxilində müəyyən çalışmaları var, am-ma ciddi nəticə üçün bura ictimaiyyətin iştirakı da qatılmalıdır. Narkomaniyanın pislənməsi son zamanlar reabilitasiyaların işinin işıqlandırılması ilə müşayiət edilir. İrandan PUA-larla keçirilən nar-kotiklər aşkarlanır və ictimailəşdi-

rilir. Amma, yuxarıda dediyimiz ki-mi, səlahiyyətli şəxslərin "töhfə"si olmadan narkoticarəti bu qədər qüsursuz yönəltmək qeyri-müm-kündür. Nədənə, hüquq-mühafizə orqanlarının apardığı əməliyyatlarda indiyə kimi narkotik tica-rətinin ərsəyə gəlməsində, "saat kimi" işləməsində həmin "töhfə"ni verməkdə olan bir nəfər də vəzi-fəli şəxs ifşa edilməyib. Halbuki, paytaxt Bakı başda olmaqla, ölkə-nin istənilən güşəsində "daşı daş üstünə" qoyan kimi müxtəlif dövlət qurumlarının səlahiyyətli şəxsləri dərhal peyda olurlar. Bəs, necə olur ki, narkotik əməliyyatlarında ancaq "kiçik balıqlar" ələ keçir, amma onları narkoticarət çarxında "geniş assortimentli malla" tə-min edən, "ağ ölüm"ü ölkəyə axıdanlar görünməz qalır? Bu an-lamda hansı addımları atmaq olar ki, hüquq-mühafizə orqanları "bö-yük balıqları" tora salmaqda maraqlı olsunlar?!

O ki qaldı mübarizənin digər tərəflərinə, zənnimizcə, lap aşağı-dan başlasaq, məsələn, narkotik satıcıları barədə məlumat verən vətəndaşları həvəsləndirmək, mükafatlandırmaq, onların müda-fiesini təmin etmək olar. Yaxud narkotiklərlə mübarizə ilə məşğul olan könüllülər hazırlamaq, onlar-la koordinasiya şəkildə işləmək də mümkündür.

Burada haşiyə çıxaraq qeyd edək ki, narkomaniyaya qarşı mü-barizə təhsil müəssisələri tərəfindən tərtib edilən təlim-tərbiyə proqramlarına daxil edilməli, ictimaiyyətli müəllimlərin üzərinə şagirdlər, tələbələr arasında təbliğat aparmaq öhdəçiliyi qoymaq lazımdır. Hətta dərslərə də bu barədə məlumat - əks-təbliğat xarakterli ayrıca fənn salmaq olar.

Narkotikin daşınma ehtimalı-nın olduğu bütün yerlərdə - sərhəd zonalarında, nəqliyyat-kom-munikasiya qovşaqlarında və

marşrutlarında, liman və hava li-manlarında, dəmir yolu və avto-vağzallarda, əyləncə məkanların-da nəzarət sistemləri yaradılmalıdır. Narkotiklərlə əlaqəli cinayət-lərdə iştirakda şübhəli qismində çıxış edən şəxslərin (o cümlədən, vəzifəli şəxslərin) bank hesabları xüsusi nəzarət tələb edir.

Quru sərhədləri bağlı olduğu halda, hazırda narkoticarətin yük-

- Narkomanların sayı nisbətli onlara satılan narkotiklərin çeşid və xərclənən pulun miqdarı, bazarda sərbəst dövriyyədə fırlanan narkotiklərin maddi dəyəri, müsadirə olunan narkotiklərin miqdarı, çeşidi və maliyyə dəyəri müqayisə edilsin. İstiqamət olaraq, harada daha çox hansı narkotikin nə qədər satılması, buna necə, kimlər tərəfindən şərait yaradılması,

Quru sərhədləri bağlı olduğu halda, hazırda narkoticarətin yüksələn xətlə inkişafı bu nəticəyə gəlməyə əsas verir ki, müvafiq hüquq mühafizə orqanları bu problemin qarşısını almaqda ortaya qənaətbəxş fəaliyyət qoya bilmirlər. Deməli, narkotiklə mübarizə yetərli getmir. Odur ki, ümumi mübarizə sistemində yeniliklər vacibdir. Məsələn, bu tipli addımlar atıla bilər...

sələn xətlə inkişafı bu nəticəyə gəlməyə əsas verir ki, müvafiq hüquq mühafizə orqanları bu problemin qarşısını almaqda ortaya qənaətbəxş fəaliyyət qoya bilmirlər. Deməli, narkotiklə mübarizə yetərli getmir. Odur ki, ümumi mübarizə sistemində yeniliklər vacibdir. Məsələn, bu tipli addımlar atıla bilər:

- Narkotik əməliyyatları üçün ayrıca əlahiddə qurum yaradılsın, belə əməliyyatlar onlara həvalə edilsin. Digər qurumların apardığı narkoəməliyyatlar, müsadirələr bu qurum tərəfindən müqayisəli şəkildə analiz edilsin, narkotikin sərhəddən keçirilməsindən bazarda satışa çıxana qədər rolu olan şəxslər bu qurum tərəfindən işə edilsin, açıqlansın, ictimailəşdirilsin, tutduğu vəzifədən asılı olma-yaraq sərt cəzalandırılsın. Bu proses üçün mexanizmlər hazırlansın.

Çünki hazırda səthi, belə desək, mübarizə xətrinə mübarizənin effektiv olmadığı göz qabağındadır.

kimlərin səhlənkarlıq edərək, yaxud hansısa maddi maraq üzün-dən bu ticarətə göz yumması, bu bölgəyə məsuliyyət daşıyan hü-quq-mühafizə orqanının hansı sə-bəbdən narkotik alverinin qarşısını almaqda "uğursuzluğa düşər olması", yaxud buna tərəflər arasında hansı rüşvət amillərinin sə-bəb olduğu üzə çıxarılınsın. Niyə ərazilərdə az narkotikin müsadirə olunmasının səbəbləri axtarılsın. Mütləq şəkildə bazarda satılan narkotiklə müsadirə edilən malların miqdarı tutuşdurulsun, məsələyə aidiyyəti qurumların yarıt-maz fəaliyyət baxımından hüquqi qiymət verilsin.

- Narkotik alverinin şıdrığı get-diyi ərazilərdə nəzarəti təmin edə bilməyən polis şöbələrinə töhmət verilsin, onlarla narkotik alverçiləri arasında hansısa maddi maraq güdülmesinin, korrupsiya əlaqəsi-nin olub-olmaması müəyyən edil-sin. Məlumdur ki, istənilən uğur-suz idarəçilikdə əsas səbəb kor-rupsiya və rüşvət amilidir. Hansı

rayonda narkotik alveri çoxdur, ni-yə çoxdur, səbəb nədir, bu səh-lənkarlıqdan, yoxsa maddi ma-raqdan qayanqlanır, bütün bunlar üzə çıxarılınsın. Nəzarət etdiyi ra-yonda narkotik satışı güclü olan hüquq-mühafizə orqanları rəsmi-lərinin rütbəsi aşağı salınsın, iş-dən kənarlaşdırılınsın və s.

- Məhəllələrdə narkotik alveri-nə imkan verməməsi üzərinə öh-dəçilik şəklində qoyulan sakinlər (könüllülər şəklində) təyin edilsin, onların "Narkotik əməliyyatları üçün ayrıca əlahiddə qurum"la koordinasiya fəaliyyəti, həmçinin qorunması təmin edilsin. Məhəllə-lərdə narkofonu aşağı salmaq üçün aktiv insanlar motivasiya edilsin, bu insanlar seçilmiş əmə-liyyatçılar tərəfindən təlimatlandı-rılınsın, təşkilatlandırılınsın, gələcək əməliyyatlarda onların informasi-yalarından istifadə edilsin.

Narkotik vasitələrin istifadəsi üçün yerin təmin edilməsi də isti-fadəçilərin ifadələrində rast gəli-nən məqamlardır. Bu da öz-öz-lüyündə cəza gərəkdirən cinayət-dir. Nəzər alsaq ki, gecə klubları kimi əyləncə məkanları narkotik satışı üçün əlverişli yer sayıla-bilər, oranın işçiləri tərəfindən hə-min müəssisələrdə narkotik vasi-tələrin kütləvi istifadəsi və ya satışı barədə ictimai təhlükəsizlik or-qanlarına məlumat verilməməsi, əksinə "mal almaq üçün" gələn şəxslərə şərait yaratmaq da cina-yət tərkibli əməllərdir. Bu baxım-dan, istifadəçilərin hansısa narko-manın yaşayış yerində qrup şək-lində narkotik istifadəsi də həmin ev sahibinə qarşı cinayət əməlinin qaldırılmasına səbəb sayıla bilər.

Qeyd edək ki, narkomaniya-dan müalicə olunan şəxslərin öz dillərindən səsləndirilən hekayə-lərində narkotiki onlara kimlərsə tərəfindən təklif edilməsi, narkotiklə tanış olmayan şəxslərin ona da-dandırılmasına da rast gəlinir. Çox vaxt belə şəxslər narkotik al-verçilərinin yan-yörəsində olan əlaqi qismində görünür. Müali-cə alıb sağalmış şəxslər bildirirlər ki, onlara yalnız təklif olur, amma məcburiyyət olmur. İnsan mahi-yətə hər şey maraq göstərən varlıq olduğundan, narkotik alver-çiləri öz işlərini elə bu marağı oyandırmağın üzərində qururlar. "Bariqa"ların əlaqətlərinin insanlar-da maraq oyandıraraq narkotikə dadandırması prosese girişdir. Bu, narkotikin reklamı və cinayət əməli hesab olunmalıdır.

Ümid edirik ki, bu addımlar atılsa, insanlar narkotikin yayılma-sına səy göstərməkdən, ondan maddi maraq güdməkdən çəkinə-cəklər, gözləri qorxacaq, çünki cəzasızlıq cinayətin yayılmasına şərait yaradır.

Hazırladı: İ.SABİRQIZI



İcra başçısı istefaya göndərildi, qurumun fəaliyyəti dayandı...

Nəsimi sakinləri "başçısız qalmağın" problemini yaşayırlar

Nizami rayonu, Əliağa Kürçaylı 13/20 ünvanında yaşayan ehtiyatda olan mayor Məmmədov Mübariz Əhməd oğlu tərəfindən "Hürriyyət" qəzetinin redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi qarşılaşdığı problemə əlaqədar qəzetimiz vasitəsilə səlahiyyətli qurumlara müraciət edir:

"Mən, Məmmədov Mübariz Əhməd oğlu, qeyd edirəm ki, 2024-cü ildə son yaş həddi ilə əlaqədar Daxili Qoşunlardan ehtiyata buraxılmışam. 2025-ci ilin yanvar ayından kirayə pulunu almaq üçün lazımı sənədləri təqdim etmişəm. Qeydiyyatda olduğum Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyətindən indiyə qədər kirayə pulu ala bilmirəm. Səbəb olaraq bildirirlər ki, Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyətinə hələ başçı təyin olunmayıb, onu əvəz edən şəxs isə sərəncam vermək hüququna malik deyil.

Kim vəzifədən gedir və yaxud da gəlir, bunun yükünü niyə mən çəkməliyəm?! Səlahiyyətli şəxslərdən xahiş edirəm, mənə köməklik edin".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Qarşı tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

İcra başçısı fortepiano müəlliməsini birinci müavini təyin etdi



Şəki şəhər İcra Hakimiyyəti başçısına yeni müavin təyin edilib. "Banker.az" xəbər verir ki, RiH başçısı Elxan Usubovun əmri ilə Xəyalə Töhrablı Töhrab qızı başçısının birinci müavini təyin edilib.

Bununla da başçının müavinlərinin sayı ikiyə yüksəlib. Bununla belə, başçının I müavini vəzifəsi hələ ki, vakantdır. Töhrablı Xəyalə Töhrab qızı Şəki şəhər Uşaq İncəsənət məktəbinə Tədris işləri üzrə direktor müavini vəzifəsində çalışırdı. Xəyalə Töhrablı 9 fevral 1986-cı ildə Şəki şəhərində anadan olub.

2000-2004-cü illərdə Şəki Musiqi texnikumunu fortepiano ixtisası üzrə fərqlənmə diplomu ilə bitirib.

2004-2008-ci illərdə Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasını fortepiano ixtisası üzrə bitirib.

2013-2015-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində instrumental ifaçılıq, instrumental ifaçılığın tarixi nəzəriyyəsi və metodikası ixtisası üzrə magistr elmi dərəcəsi almışdır.

2015-2019-cu illərdə Bakı Musiqi Akademiyasında Dissertant (Sənətsünaslıq üzrə) olmuşdur.

2006-cı ildən 2024-cü ilə qədər Şəki Musiqi Texnikumunda müəllim vəzifəsində çalışıb.

Bakının mərkəzində daha bir qanunsuz söküntü

Xuraman Nağıyevaya məxsus obyekt sökdülər, içindəki əşyaları oğurladılar...

Bakının Yasamal rayonunda baş verən qalmaqallı söküntüdən sonra paytaxtın mərkəzində daha bir mənzil qanunsuz olaraq dağıdılıb. Söhbət Xətai rayonu, Sergey Senyuşkin 34 ünvanında yerləşən mənzilin sahibindən icazəsi sökülməsindən gedir. Ev sahibi deyir ki, xəbəri olmadan ona məxsus qeyri-yasayış sahəsi bir neçə saatın içində elə dağıdılıb ki, daş daş üstündə qalmayıb, hətta içindəki əşyalar da bütünlüklə yoxa çıxıb.

Bu haqda "Hürriyyət" qəzetinə müraciət edən Bakı sakini, hazırda Bakı şəhəri, Xətai rayonu, M.Hadi küçəsi, ev 41, mənzil 3-də kirayədə yaşayan Musayeva Gülgəz Yunis qızı deyir ki, sözügedən mənzil qızı Xuraman Nağıyevaya məxsus olub. Onun sözlərinə görə, qanuni şəkildə qeyri-yasayış sahəsi kimi istifadə olunan mənzili birbaşa Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin Nəzarət-təftiş şöbəsinin müdiri Zülfəli İsmayılov göstərişi ilə yerlə-yeksan edilib. G.Musayeva başına gələnləri əməkdaşımıza danışdı:

"Qeyd edirəm ki, 2018-ci ildə Xətai rayonu, Sergey Senyuşkin 34 ünvanında olan 1 otaqlı 24.08 kv olan həyət evini qızıma almışdım. Sonradan maddi vəziyyətim çətin olduğuna görə, həmin evi obyektə əvəzləyib, özüm kirayədə yaşamışam.

Bu yaxınlarda həmin ünvanda söküntü işləri aparılıb. Bundan əvvəl Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin Nəzarət-təftiş şöbəsinin müdiri Zülfəli İsmayılov məni çağıraraq bildirdi ki, ərazidə söküntü olacaq, mənzillərin hər kv.metrinə 2700 manatdan ödəniş ediləcək. Mən buna razılıq vermədim. Çünki həmin ərazidəki fərdi yaşayış evlərinə də həmin məbləğ təklif olunmuşdu. Mənim evim isə qeyri-yasayış sahəsi kimi sənədləşdirilib və sökülən tarixədək qanuni şəkildə icarədə idi.

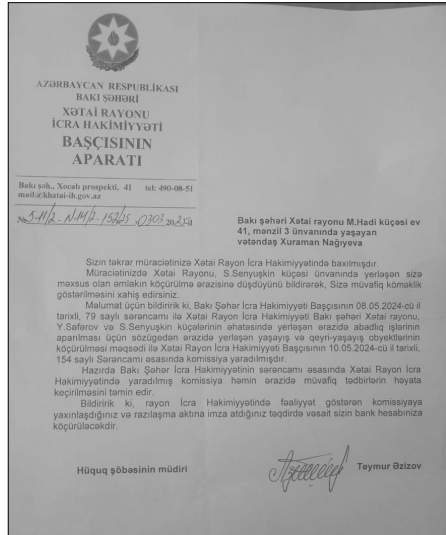
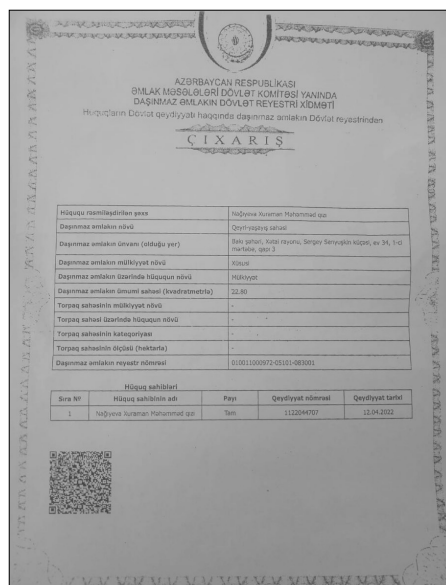
Mən təklif olunan məbləğə razılaşmadığım üçün Zülfəli İsmayılov dedi ki, "sən razı olsan da, olmasan da mən həmin ünvanı uçurdacam. Heç yere getmədən, kimsəyə şikayət etmədən razılaşı". Hətta onu da əlavə etdi ki, hərsə şikayət etsən, sənə 1 qəpik belə verməyəcəm.

Bu zaman dedim ki, gedib evimdə yaşayacam, içərisində də əşyalarım var. Yenə dedi ki, "sən evdə ola-ola söküb, səni də içində öldürəcəm".

Ərazidə söküntü başlayandan sonra kirayəyə verdiyim şəxslər çıxdı, ev boş qaldı. Mən arada imkan tapdıqca gedib evimə baxırdım. Təxminən 1 həftə qabaq yenə gedib evimə baş çə-



"Zülfəli İsmayılov dedi ki, içəridə ola-ola evini sökəcəm, səni də içində öldürəcəm"



sində soyuducu, televizor, çarpayı, divan və s. əşyalarım var idi.

İcra Hakimiyyətinin əməkdaşlarında əlaqə telefonlarımla olsa da, evim sökülən gün mənə heç bir məlumat verilməyib.

Onu da deyirəm ki, 2,5 sot torpaq sahəsinin içində tikilən obyektin sahəsi 24.08 kv.metr olsa da, qeyri-yasayış sahəsi kimi sənədləşdirildə 22.08 kv.metr hesablanmışdılar. Bundan əlavə, həyədə sanitariya qovşağı və hamam var idi. Bunları da nəzər almadan, mənə cəmi 22 kvadrat metr üçün pul təklif olunurdu.

Hər kəsə bəllidir ki, həmin ərazidə obyektlərin hər kv.metrinin qiyməti 8-9 min manatdır. Onların verdiyi məbləğə isə mən heç şəhərin kənarında da evə ala bilməzdim. Bu səbəbdən təklif etdim ki, ərazidə obyektin kvadratına uyğun yeni bir obyekt versinlər. Lakin dedilər ki, ən yaxşı halda hər kvadratına 3000 manat verə bilərik. Mən razılaşmadım və indiyədək heç bir məbləğ də almamışam.

Obyektimin qanunsuz olaraq sökülməsinə, işindəki əşyalarımın yoxa çıxarılmasına rəğmən, mən yenə də artıq heç nə istəmirəm, ya obyektimi alıb versinlər, ya da ərazidəki qiymətlərə uyğun pulumu versinlər".

Məsələ ilə bağlı Bakı Şəhəri Nəzarət-təftiş şöbəsinin müdiri Zülfəli İsmayılovla əlaqə saxlamağa çalışsaq da, telefon zənglərimizi cavabsız qoydu.

Jalə FAMILQIZI

Redskiyadan: Yazıda adları qeyd olunan şəxslərin və qurumların mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

kəndə gördüm ki, yerlə-yeksan edilib, evdə daş daş üstündə qalmayıb. Hətta içərisində olan əşyalarım da yox idi. Hansı ki, söküntüdən əvvəl evin içəri-

Donald Tramp bütün dünyanı bir-birinə vurarkən bunun bir ucunun da Azərbaycana dəyəcəyi ehtimalı artır. Azərbaycanda isə tərcümeyi-halında kiçik də olsa Trampın “izi” olan bir sabiq məmur var - Ziya Məmmədov...

Azərbaycan Dövlət Dəmir Yolumun (ADDY) keçmiş rəisi, keçmiş nəqliyyat naziri, Rusiyanın Dərbənd şəhərinin fəxri vətəndaşı, ABŞ Prezidenti Donald Trampın tanışı... 73 yaşlı Ziya Məmmədovun 1971-ci ildən başlayan əmək fəaliyyətinin ən önəmli məqamları bunlardır və burada nə qədər qəribə olsa da Trampın adı keçir...

Ziya Məmmədov 2002-ci ildən 2017-ci ilə qədər 15 il müddətində Azərbaycan ən gəlirli qurumlarından biri olan Nəqliyyat Nazirliyinə rəhbərlik edib. Maraqlıdır ki, onun vəzifədən çıxarılması ilə bağlı prezident sərəncamı belə yoxdur. Çünki 2017-ci ildə Nəqliyyat Nazirliyi ləğv edilərək rabitə sektoru ilə birləşdirildi, Ziya müəllim də təqaüdə göndərildi.

Keçmiş nazirin karyerasının 18 ili Dövlət Dəmir Yolumun Biləcəri Lokomotiv deposuna bağlıdır. Rostov Dəmir Yolu Nəqliyyatı Mühəndisləri İnstitutunu məzunlu burada maşinist köməkçisindən başlayıb, rəis müavini, məntəqə rəisliyinə qədər karyera yolu keçib. Daha sonra qurumun Gəncə Lokomotiv deposunun rəisi, 1991-1993-cü illərdə isə Dəmir Yolu Lokomotiv təsərrüfatı xidmətinin rəisi vəzifəsinə yüksəlib. 1993-1996-cı illərdə ADDY rəisinin lokomotiv və vaqon təsərrüfatı üzrə müavini işləyib. Prezidentin 31 iyul 1996-cı il tarixli Sərəncamı ilə qurumun rəisi təyin edilib. Beləliklə, Ziya Məmmədovun “qızıl dövrü” bu tarixdən hesablanır.

O, qısa müddətdə məmur korpusunda var-dövləti, dəbdəbəli

2004-cü ildə Ziya Məmmədovun ilk böyük layihəsi icra olunmağa başladı: 120 kilometrlik Bakı-Ələt-Hacıqabul avtomagistralı o zamana qədər Azərbaycanda mövcud olmayan beynəlxalq standartlara uyğun şəkildə genişləndirildi və yenidən quruldu. On milyonlarla dollar vəsaitin xərcləndiyi yol, sonrakı illərdə bir neçə dəfə əsaslı təmir olunub. Hazırda onun əsas hissəsi yarasız vəziyyətdədir, yolun hər iki istiqamətdə sağ zolağı tamamilə sıradan çıxıb...

heyatı, səxavəti ilə fərqləndi və mətbuatın “ulduzlarından” birinə çevrildi. Bu vəzifədə 6 il qaldıqdan sonra Z.Məmmədov 2002-ci ilin avqustunda Nəqliyyat naziri təyin edildi. Bu tarixdən 1 il sonra Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri işə düşdü və Azərbaycana yavaş-yavaş böyük neft pulları daxil olmağa başladı.

2004-cü ildə Ziya Məmmədovun ilk böyük layihəsi icra olunmağa başladı: 120 kilometrlik Bakı-Ələt-Hacıqabul avtomagistralı o zamana qədər Azərbaycanda mövcud olmayan beynəlxalq standartlara uyğun şəkildə genişləndirildi və yenidən quruldu. On milyonlarla dollar vəsaitin xərcləndiyi yol, sonrakı illərdə bir neçə dəfə əsaslı təmir olunub. Hazırda onun əsas hissəsi yarasız vəziyyətdədir, yolun hər iki istiqamətdə sağ



Ziyanın yarısından qayıdan

Ziya Məmmədov...

Keçmiş nazir “ailə dostu” Trampın yadına düşəcəkmə?

zolağı, tamamilə sıradan çıxıb. Mütəxəssislər bildirirlər ki, yol keyfiyyətsiz inşa olunub, həmçinin normadan artıq yüklənmiş maşınların magistrala daxil olması infrastrukturun məhv olmasına gətir

12 mart tarixində prezidentə məruzəsində böyük pullardan bəhs olunur: “Əgər 2006-cı ildə bu məqsədlə dövlət büdcəsindən 50 milyon manat ayrılmışdysa, artıq 2007-ci ildə bu məbləğ 130 milyon manat olmuş, 2008-ci ildə isə 162 milyon manatdır. Yolların, körpülərin, keçidlərin tikilməsi, yenidən qurulması və bərpası üçün milli investisiya qoyuluşunun məbləği 2004-cü ildə 16,3 milyon manat



olmuşdysa, 2007-ci ildə bu rəqəm 464 milyon manat təşkil etmiş, 2008-ci ildə isə 522 milyon manat məbləğində təsdiq olunmuşdur. Beynəlxalq maliyyə institutlarının kreditləri hesabına həyata keçirilən avtomobil yolları layihələri üzrə 2007-ci ildə 99,3 milyon dollar vəsait cəlb edilmişdir və 2008-ci ildə isə bu vəsaitin 250 milyon dollar olacağı gözlənilir. Əgər 2000-ci

illərin əvvəllərində nəqliyyat layihələrinin maliyyələşdirilməsi üçün beynəlxalq maliyyə qurumları kiçik vəsaitləri belə çox ehtiyatla ayırırdırsa, hazırda ən nüfuzlu beynəlxalq maliyyə institutları tərəfindən daha sərfəli şərtlərlə təklif olunan investisiyaların məbləği 3 milyard dollardan artıqdır...

Milyardlıq layihələrdən alınan, çırpışdırılan “otkatlar” hesabına Z.Məmmədov 2005-ci ildə ailə üzvlərinin adlarının baş hərflərindən ibarət olan ZQAN Holdingi təsis etdi. Oğlu Anar Məmmədov tərəfindən idarə olunan şirkətlər qrupu inşaat məhsullarının istehsalı, telekommunikasiya, sığorta, mehmanxana işi və sağlamlıq-istirahət mərkəzləri, inşaat, daşınmaz əm-

sabına başa gəlib. Anar Məmmədovun biznesdə qaz vurub qazanın doldurması onun fitri istedadı, qabiliyyəti ilə bağlı olmayıb. Hər halda, alın təri ilə pul qazanan iş adamları ziyafətlərdə, eyşi-işrət məclislərində milyonları havaya sovurması ilə gündəmə gəlmirlər...

Ziya Məmmədovun biznes imperiyasının aqibəti də digər məmur həmkarlarından fərqli olmadı. Vəzifədən çıxarıldıqdan qısa müddət sonra şirkətlər bir-brinin ardınca bağlandı, yaxud əl dəyişdirdi. Onun topdağıtmaz sərvətinin əhəmiyyətli hissəsi əlindən çıxdı, yalnız oğlu vəsaiti ilə xaricə çıxara bildiyi, Londonda, başqa Avropa paytaxtlarında daşınmaz əmlaka,



lak və onun idarə edilməsi, reklam xidməti, kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı, restoran servisi, eləcə də səyahət sahələrində fəaliyyət göstərüb.

10 may 2013-cü il tarixindən etibarən ZQAN adı dəyişdirilərək “Garant Holding”lə əvəzlənib.

Holdingin tərkibində bu şirkətlər daxil idi: “Bank of Azerbaijan”, “Qarant Sığorta” ASC, “Garant İnşaat Sənaye” MMC, Garant (Ucar) Aqro (“Mərcan” toyuqları) “Rixos Quba”, Quba Olimpiya Kompleksi MMC, ZQAN Construction, “Azbeptonit”, Goranboy Gips ASC, Göyçay Çınqıl TranEuroCom Telekommuni-

səhmlərə, biznesə yatırılan milyonlar ona qaldı. Hazırda uzun illərdir ayağı Azərbaycana dəyməyən Anar Məmmədov Britaniyada, ABŞ-də bu vəsaitlər hesabına iş adamı titulu daşıyır.

ABŞ-də Donald Trampın hakimiyyətə qayıtması Məmmədovlar üçün düşərlə hadisə sayılır. Çünki o, nazir olduğu dövrlərdə Trampın franşizini alıb Bakıda onun adına otel inşa etməyə, onunla münasibətlər qurmağa nail olmuşdu. Bu səbəbdən Anar Məmmədov 2016-cı ilin yanvarında Trampın inauqurasiyasına da dəvət almışdı. Amma cəmi 1 il sonra Z.Məmmədovun rəhbərlik etdiyi nazirliyin vəzifəsi ilə birlikdə ləğv edilməsi onun ulduzunun parlamasına imkan vermədi. Özü ilə biznesi də tarixin arxivinə getdi. İndi Ziya Məmmədovun və oğlunun dünya iqtisadiyyatını biri-birinə vuran Trampın yadına düşməsi qətiyyənlə inandırıcı deyil...

Ziya Məmmədov hazırda gününün çox hissəsini doğulduğu Ucar rayonunun Qızıqlıqumlaq kəndindəki villasında keçirir, ibadətə məşğul olur, ara-sıra insanları halallığa, dürüstlüyə, mənəvi saflığa çağırır. Büdcədən oğurlanmış pullar hesabına tikilmiş villada oturub bu cür “ağsaqqallıq” etmək mənəvi dəyərlərə, dinə, əxlaqa nə dərcədə uyğundur?Bunu sabiq nazir özü daha yaxşı bilər yəqin ki...

Ancaq hər halda, varidatının əhəmiyyətli hissəsini qoruya bilən Ziya müəllim ziyanın yarısından qayıtmış kimi görünür. Görək, bir zamanlar ona “körpüdən keçəndə...” məsələndəki qədər yaxın olan və hazırda dünyanı qarışdırən “dostu” Tramp da ziyanın yarısından qayıda biləcəkmə?

Rasim ƏLİYEV

Sumqayıt şəhər sakini Məmmədkerimov ilkin ilqar oğlu tərəfindən "Hürriyyət" qəzetinin redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Müəyyən şirkətlərin istehlakçıları aldatdığını bildirən şikayətçinin məktubunu olduğu kimi dərc edirik:

"Mən, Məmmədkerimov ilkin ilqar oğlu, yazaraq bildirim ki, sizə müraciətim qida, gigiyena və təmizlik məhsulları, eləcə də dərmanların keyfiyyəti ilə bağlıdır.

Bildiyiniz kimi, Rusiya-Ukrayna müharibəsindən sonra Qərbdə məxsus bir çox brend Rusiyadakı fəaliyyətini dayandırdı. Belə ki, əksər şirkətlər bu ölkədəki aktivlərini satdı və Rusiya bazarını tərk etdini açıqladı. Həmin vaxtadək Azərbaycana qida, şəxsi gigiyena və təmizlik məhsulları və dərmanlar əsasən Rusiyadan gəlirdi. Rusiya-Ukrayna müharibəsindən sonra global brendlərin Rusiya zavodu bağlandığı üçün ölkəmizə Türkiyə və Asiya ölkələri istehsalı olan markalar gəlməyə başladı. Şübhəsiz, bunların da Rusiya və Qərb ölkələrinin istehsal etdiyi məhsullara nisbətən keyfiyyəti aşağıdır. Yəni biz eyni qiymətə bərabər keyfiyyətli markalar almağa başladıq.

Qərb ölkələri istehsalı olan markalar da müharibə səbəbindən daşınma xərclərinin həddən artıq yüksəldiyini əsas götürərək, ölkəmizə Türkiyə və Asiya ölkələrində istehsal olunan məhsulları gətirməyə başladılar. Məsələn, illərdir Belçika istehsalı olan "Nutricia" brendinin "Aktivia" və "Danone" yoqurtları gəlirdisə, müharibədən sonra Moldova istehsalı olan məhsullar gəlməyə başladı ki, onların da keyfiyyəti aşağı, qiyməti isə yüksəkdir.

Şəxsi gigiyena və təmizlik məhsullarından da nümunə gətirə bilərəm. Məsələn, illərdir Rusiya və Avropa ölkələrində istehsal olunan "P&G" brendinin əksər markaları son 3 ildir ki, Türkiyə və Asiya ölkələrinin məhsulları ilə əvəz olunub. Məsələn, əvvəl-



"Təsadüfi deyil ki, indi həkimlər də müalicə üçün xəstələrə dərman yazmaqda çətinlik çəkirlər. Çünki əksər dərmanların keyfiyyətsiz olduğunu bilirlər..."

Azərbaycanda "brend mallar" adı altında keyfiyyətsiz məhsullar satılır

Heç bir qurum istehlakçıların aldadılması ilə bağlı məsuliyyəti öz üzərinə götürmək istəmir

lər Çexiya istehsalı olan "Ariel" yuyucu toz markası gəlirdisə, artıq Türkiyə istehsalı olan mallar gəlir. Eynilə, əvvəllər Belarus istehsalı olan "Fairy" qab şampunu markası gəlirdisə, hazırda Türkiyə istehsalı olan məhsullar gəlir. "Comet" markası isə tamamilə yığışdırılıb.

Əvvəllər Almaniya istehsalı olan ağız baxım markası "Blend-a-med" gəlirdisə, indi onun yerinə Türkiyə bazarı üçün istehsal olunan "Oral-B" diş macunları gəlir ki, keyfiyyəti bəbəddir. Həmçinin, əvvəllər ölkəmizə İrlandiya istehsalı olan "Oral-B" diş fırçaları gəlirdisə, indi isə Çin malları gəlir. "Unilever" brendi də illərdir Rusiya və Avropa ölkələrində istehsal olunur və otradan ölkəmizə gətirilirdisə, indi "Clear", "Domestos", "Rexona", "Dove", "Camay", "Lisnoy

Balzam", "Çistaya Linya" və s. markaları artıq Türkiyə, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Misir, Qazaxıstan, Filippin və s. ölkələrdən gətirilir. "Henkel", "Johnson & Johnson", "Reckitt Benckiser" və digər brendlərdə də vəziyyət eynidir.

Dərman vasitələrinə gəldikdə isə, burada da oxşar vəziyyətdir. Məsələn, qrip və soydəyməyə qarşı olan "Johnson & Johnson" brendinə məxsus "Rinza" markası artıq Hindistandan gətirilir, keyfiyyəti isə bəbəddir. Ürək xəstələri üçün, əsasən yaşlı insanların illərdir qəbul etdiyi "Stada" brendinə məxsus "Kardio Maqnil" dərmanı əvvəllər Almaniya gəlirdisə, indi isə Rusiya istehsalı gətirilir.

Ümumiyyətlə, "GSK", "Bayer", "Sanofi" və Qərb ölkələrinə məxsus digər dərman brendlərinin



məhsulları məqsədli şəkildə yoxa çıxarılır, əvəzində isə Türkiyənin "Nobel ilaç", "Vəfa ilaç" və s. dərman şirkətlərinin ucuz başa gələn mallar gətirilir, üstəlik də daha baha qiymətə satılır. Məsələn, bakteriyalara qarşı olan "GSK" brendinə məxsus "Zinnat" dərmanı, yaxud Portuqaliya istehsalı olan "Atral" brendinin "NeoChef" dərmanı illərdir satışda yoxdur, bu dərmanların yerinə bakteriyalara qarşı Türkiyənin "Nobel ilaç" şirkətinin "Meqaçet" dərmanı apteklərə doldurulub ki, onun da keyfiyyəti bəbəddir.

İllərdir Rusiya, Belarus və Ukraynada istehsal olunan "Natrium xlor" sistemi artıq Türkiyədə istehsal olunur. Təsadüfi deyil ki, indi həkimlər də müalicə üçün xəstələrə dərman yazmaqda çətinlik çəkirlər. Çünki əksər dərmanların keyfiyyətsiz olduğunu bilirlər.

Maraqlıdır ki, bütün bunlarla bağlı Səhiyyə Nazirliyinin "qaynar xətt"inə şikayət edildikdə, "Biz sadəcə dərmanların təhlükəsizliyini yoxlayıb, uyğunluq sertifikatı veririk. Dərmanları ölkəyə tədarükçülər gətirir, hansı dərmanı getir-

məkdə isə tədarükçülər sərbəstdirlər", - deyər cavab verilib.

Xatırladaq ki, bu yaxınlarda astma xəstələri də illərdir aldıkları Avropa istehsalı olan dərmanların tapılmadığını, əvəzində isə baha qiymətə Türkiyə istehsalı dərmanları aldıklarını, onların da keyfiyyətsiz olduğu haqda mətbuata şikayət etmişdilər. Məsələ ilə bağlı TƏBİB-dən telekanalın sorğusuna cavab olaraq bildirmişdilər ki, TƏBİB ölkəyə dərman idxalı ilə məşğul olmur.

Məsələnin kökündə isə o dayanır ki, bütün dünyadan fərqli olaraq, bizim ölkədə qanunla global brendlərin üzərinə keyfiyyət öhdəliyi, ölkədə mütləq nümayəndəliyin olması ilə bağlı tələb qoyulmur. Bir çox global brendin ölkədə nümayəndəliyi yoxdur, onların da nümayəndəliyinin harda olduğunu, əlaqə nömrəsini heç kəs bilmir. Bir sözlə, ölkədə global brendlərin markalarının keyfiyyətinə cavabdeh qurum olmadığı üçün istehlakçıya bahalı brendlərin məhsulları adı altında keyfiyyətsiz mallar sınıır.

Jalə FAMILQIZI

"Bizi səbəbsiz yerə işdən çıxardılar"

"Azəriqaz"ın 45 əməkdaşı qurumun rəhbərliyindən şikayətçidir



"Azəriqaz" istehsalat Birliyinin Qəbələ rayonu Qaz İdarəsinin işçiləri - Alcanov Xəqani Nizami oğlu, Umarov Nurlan Tərlan oğlu, Tahirov Tahir Güllalı oğlu, Hacıyev Rüstəm Səxavət oğlu, Əfəndiyev Anar Elxan oğlu, Məsimov Nazim Əliqası oğlu və Əsədov Elşad Firudin oğlu tərəfindən redaksiyamıza şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçilər qu-

rumun rəhbərliyindən narazılıq edirlər: "Hörmətli redaksiya!

Yazaraq sizdən xahiş edirik ki, problemimizi işıqlandırınız.

Bildirək ki, 2016-cı ildən Məşğulluq Agentliyi tərəfindən "Azəriqaz" İstehsalat Birliyində iş ilə təmin olunmuşuq. İşə daxil olan zaman 45 nəfər idik. Həmin 45 nəfəri səbəbsiz yerə, "müqavilə bitib" deyər işdən azad etdilər. Mən, Alcanov Xəqani Nizami oğlu 9 ildir orada işləyirdim. İndi dərdimizi kimə, hansı quruma desək də, bizi anlayan yoxdur. Hər birimizin ailəsi, uşağı var. Başqa gəlir yerimiz yoxdur.

Sizin sayt vasitəsilə səlahiyyətli qurumlardan xahiş edirik ki, bu haqsızlığa son qoyulması üçün bizə kömək etsinlər".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Qarşı tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Nazir Rəşad Nəbiyev tapşırıq verdi, işçiləri əməl etmədi



“Dedi ki, istəyirsən Prezidentə yox, lap Səddam Hüseynə şikayət et...”

“Azərbaycan Dəmir Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (QSC) İnfrastruktur Departamentinin böyük mexaniki Eldar Gülləliyev tərəfindən “Hürriyyət”in redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Rəhbərlikdən şikayətçi olan E.Gülləliyevin məktubunu olduğu kimi dərc edirik:

“Diqqətinizə çatdırım ki, mən “Azərbaycan Dəmir Yolları” QSC-nin İnfrastruktur Departamentinin 1 nömrəli işarəvermə və rabitə sahəsinin XAZ sexinin böyük mexaniki işləyirdim. Tərəfimdən istifadə olunması üçün mühafizə olunan dəmir yolu keçidi üçün 900 metr kabel lazımdır. Bu barədə idarənin rəisi Elxan İsmayilova müraciət etdim. O bildirdi ki, kabel yoxdur. Halbuki idarə dövlətimiz tərəfindən izolyasiya olunmuş külli miqdarda qiyməti olan kablərlə təmin olunub.

İnsanların həyatı təhlükədə olduğu üçün, məcbur qalıb, bu barədə ölkə başçısına şikayət ünvanladım. Bundan sonra Elxan İsmayilov məni kablərlə təmin etdi. Lakin iclasda dedi ki, “nə olsun Prezidentə şikayət etmişən, istəyirsən lap Səddam Hüseynə şikayət et, burda qanun mənəm...”. Bundan sonra şikayət etdiyim üçün məni işdən azad etdilər.

Ustəlik, mənə düşən əmək haqqımın 5 misli miqdarında kompensasiyanı da vermədilər.

Bununla əlaqədar müraciət etdikdə, İnsan Resursları şöbəsinin əməkdaşları Sevinc Məmmədova və Nahid Bədirov mənə dedilər ki, get hara istəyirən şikayət et, sənə kompensasiya verilməyəcək.

Hətta 2 ay ərzində mənim əmək kitabçamı da qaytarmadılar. Halbuki, əmrin surəti, işçinin əmək kitabçası və işəgötürənin son haqq-hesabı (istifadə edilməmiş əmək məzuniyyətinə görə pul əvəzi, işçiyə ödənilməli əməkhaqqı və digər ödəmələr) ilə birlikdə sonuncu iş günü işçiyə verilməlidir. Lakin Sevinc Məmmədovanın bu sahədə savadı çatmadığı üçün və ya digər səbəblərdən əmrini təqdim etmiş, lakin əmək kitabçasını 2 ay təqdim etməmişdir. Mən Əmək Müfəttişliyinə şikayət etdikdən sonra əmək kitabçam qaytarıldı.

Bildirim ki, 42 il iş stajı olan dəmiryolçulayam, işim daimi olsa da, məcburiyyət qarşısında mənə müddətli müqavilə imzaladırdırdılar. Və işəgötürən Elxan İsmayilovun yaxın dostu Qəzənfər Abdulləzimov bundan sui-istifadə edərək, mənim müqaviləmə xitam verdi.

31.01.2025-ci il tarixində Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat naziri Rəşad Nəbi-

yevin qəbuluna getdim, ona hər şeyi izah etdim. Cənab nazir mənə bildirdi ki, sizin kompensasiyanız ödəniləcək və bu iş nazirliyin insan resursları şöbəsinin rəisi Renat Rüstəmov tapşırıldı. Həmin şəxs mənimlə əlaqə saxlayıb soruşdu ki, sizə nə qədər pul ödənilməlidir? Mən də dedim ki, əmək haqqımın 5 misli, yəni 5000 manat. Dedi yaxşı, Elxanla danışaram. 2 gündən sonra isə mən ondan məktub aldım. Məktubda qeyd olunurdu ki, bunun bizə aidiyyəti yoxdur, get məhkəməyə müraciət et (Həmin məktubu da sizə təqdim edərdim).

Mən ona zəng edib soruşdum ki, bu nə məktubu mənə göndərmisiz, bəyəm nazir bilmir bunun kimə aidiyyəti var, axı o, mənə camaatın içində söz verdi ki, pulun ödəniləcək. Renat Rüstəmov dedi ki, o məktubu ele-belə göndərmişəm, sənə pulun ödəniləcək.

Qeyd edirəm ki, 03.02.2025-ci il tarixində Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri Sahib Məmmədovun qəbulunda da olmuşam. O da mənə söz verdi ki, 42 il stajlı dəmiryolçu olduğun üçün biz tərəfdən sənə 1000 manat ödəniləcək. Deyildiyi kimi, mənə 1000 manat ödənilmədi və bildirildi ki, bu, sırf AHİK tərəfindən ödənilir və nazirin vəd etdiyi 5 misli əməkhaqqı ilə əlaqəsi yoxdur.

Sonradan Renat Rüstəmov AHİK-dən verilən pulu şərik çıxmaq istədi. Zəng edib məndən soruşdu ki, nə oldu, sənə pul ödənilmədi? Dedim, o pul 1000 manatdır, AHİK tərəfindən ödənilib, onun sizə aidiyyəti yoxdur. Dedi ki, yox, əslində sənə heç o da düşmür, müraciət etməsən deyə sənə onu veriblər. Dedim ki, nazir özü mənə söz verib, siz adi işçisiniz, necə qərar verə bilərsiniz? Həm də əgər mənə pul düşmürdüsə, göndərdiyiniz məktubda elə yazardınız da, niyə yazırsınız ki, bizə aidiyyəti yoxdur?! Həm də əgər qanunla mənə o pul düşmürsə, bəs 1000 manat niyə verilib?! O, sualıma cavab verə bilmədi. Ondan sonra mənim zənglərimi də cavabsız qoydu. Görünür, nazirin sözüne əhəmiyyət verən yoxdur, onun tapşırıqları yerinə yetirilmir. Bu səbəbdən, istəyirəm məsələni işıqlandırım ki, söhbət cənab Rəşad Nəbiyevə çatсын. O, nə cür işçiləri olduğunu görsün”.

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları çəkilən şəxslərin mövqeyini verməyə hazırıq.

Bəzi hərbcilər niyə veteranlıqdan məhrum edilib?

Hərbi Hava Qüvvələri texniki heyətinin hərbi qulluqçuları onlara veteran statusu verilməməsindən şikayətçidirlər

Müdafiə Nazirliyi Hərbi Hava Qüvvələrinin döyüş təyyarələrinin texniki heyətində xidmət edən bir qrup hərbcı tərəfindən redaksiyamıza şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçilər 44 günlük Qarabağ savaşından 5 il keçməsinə baxmayaraq, hələ də texniki heyətin hərbi qulluqçularına veteran statusu verilməməsinə etiraz edirlər. Onların müraciətini olduğu kimi dərc edirik:



“Sizə yazan Kürdəmir rayonu, N saylı hərbi hissənin Hərbi Hava Qüvvələrinin Su-25 tipli döyüş təyyarələrinin texniki heyətində xidmət edən hərbcilərdir. Artıq 44 günlük Vətən Müharibəsindən 5 il keçir. Hələ də texniki heyətin hərbi qulluqçularının veteranlıq məsələsi həllini tapmayıb. Hətta, bildiyimiz qədər, bizim veteranlıqla bağlı işimizə xitam verilib.

Necə olur ki, döyüşlərdə birlikdə iştirak etdiyimiz pilotlarımız veteranlıq aldı, amma ixtisasımız üzrə döyüş tapşırıqlarını layiqincə yerinə yetirən, döyüş təyyarələrini uğurla, problemsiz döyüşə hazırlayan texniki heyət veteran statusu ala bilməyib?!

Hərbi hissəmiz döyüş əmrlərini 44 gün müddətində yerinə yetirən hərbi hissələrdən biridir. Buna bütün rəhbərlik şahiddir. Hətta hər kəs texniki heyətin qəhrəmancasına düzgün xidmətinə də şahiddir. Bizim döyüşdə fəaliyyətimizlə bağlı telekanallar verliş də hazırlayıb, tamaşaçılarına təqdim etmişdir.

Məsələ 80 manatın verilməsində deyil, bizlər də dövlətimizin qayğısından, verdiyi qiymətdən yararlanmaq istəyirik. Amma çox təəssüf ki, bizi bu addan məhrum ediblər.

Bir neçə il əvvəl adımız sistemdə veteran statusunda göründü, amma müəmmalı şəkildə bir günün içində texniki heyətin veteranlığını ləğv etdilər. Nə zaman rəhbərlikdən məlumat almaq istəsək, “hələ araşdırma gedir, yaxşı olacaq” deyirlər.

Amma “yaxşı olduğunu” bizim işimizə xitam verib, tamamilə sənədlərimizi geri göndərməklə ildirdilər.

Sizdən xahiş edirik ki, bu məsələni geniş araşdırın və işıqlandırın”.

KƏNAN

Redaksiyadan: Mövzunu diqqətdə saxlayacağıq. Aidiyyəti qurumların mövqeyini də dərc etməyə hazırıq.

İcra başçısı birinci müavini dəyişdirdi

Bakı Şəhəri Sabunçu Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini dəyişdirilib. Banker.az xəbər verir ki, Sabunçu RİH başçısının əmri ilə İndiyə qədər müavin kimi çalışan 39 yaşlı Həsənli Elşən Nazim oğlu I müavin təyin edilib. Buna qədər I müavin Məmmədov Güloğlan Məmməd oğlu idi.

Həsənli Elşən Nazim oğlu 1986-cı ildə Yevlax şəhərində anadan olub.

2006-cı ildə Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının “İnzibati idarəetmə” ixtisası



üzrə bakalavriatura səviyyəsini, 2019-cu ildə isə Dövlət İdarəçilik Akademiyasının “Davamlı inkişafın planlaşdırılması” üzrə

magistratura səviyyəsini bitirib.

2012-2014-cü illərdə Bakı şəhəri, Suraxanı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı aparatında baş məsləhətçi vəzifəsində çalışıb.

2014-2022-ci illərdə Bakı şəhəri, Sabunçu Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı aparatında Sosial-iqtisadi inkişafın təhlili və proqnozlaşdırılması şöbəsinin müdiri vəzifəsində çalışıb.

2022-ci ilin dekabr ayında Sabunçu Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini vəzifəsinə təyin edilib.

Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvüdür.

“Bu cür cinayətlərin sayı çoxdur...”

Narkotik ticarətinə qarşı mübarizənin əsas hədəflərindən biri - bu şəbəkənin hərəkətverici çarxlarından olan narkodilerlərin - “ağ ölüm” satanların “aradan qaldırılması”-dır. Düzdür, bundan da vacib məsələ narkotikarətin başında duran şəxslərin həbs edilməsidir. Amma madam ki, hazırda buna gücümüz çatmır, yaxud hansısa səbəblərdən onlar “əlçatan” deyillər, ən azı bu çirkli alverin “ortabab vintləri”nin təmizlənməsinə çalışmaq olar.

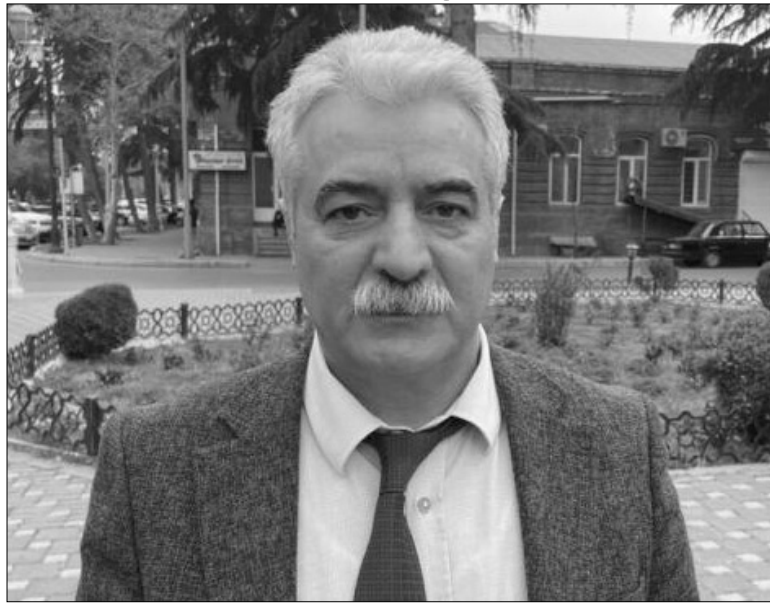
Əlbəttə, Azərbaycanda indiyə qədər keçirilən narkotik əməliyyatları zamanı xeyli sayda “bariqa” dəmir barmaqlıqlar arasına salınıb. Lakin nədənsə bu vəziyyət narkotik alverini “söndürmür”, əksinə, ölkəmizdə narkobiznes getdikcə “çiçəklənir”. Halbuki, sadəcə məntiqlə bunun əksi müşahidə olunmalı idi. Belə deyilsə, demək, həbsə atılan “bariqa”lar ya içəridə islah olunmurlar, müəyyən yollarla qısa müddətdə azadlığa qovuşub yenidən öz qanunsuz əməllərini davam etdirirlər, ya da narkotacir adı altında qoluna qandal vurulanlar bu biznesin əhəmiyyətsiz fiqurlarıdır. Hətta bəzi hallarda günahsız insanların da “narkotik alverçisi” adı altında zindana atıldığı iddia olunur.

Bir daha o məsələyə qayıdıraq ki, ölkədə narkotik vasitələrin ticarəti dayanmırsa, deməli, onun çarxları olan alverçilər içəridə deyil, çöldədir. Bəs, necə olur ki, əsl “bariqa”lar həbsdən yayına bilir və tam təhlikəsiz bir şəraitdə şıdırğı alverlərini davam etdirirlər? Onları himayə edənlər kimlərdir?

Bu və digər suallara tanınmış vəkil Əlibaba Rzayevlə müsahibəmizdə cavab tapmağa çalışdıq.

- Əlibaba müəllim, narkotiklə bağlı saxlanılanların içərisində qurama ittihamlarla həbsə atılanların olduğu haqda iddialar var. Sizcə, belə hallar mövcuddur-sa, onların qarşısını necə almaq və ümumiyyətlə, bu sahədə şəffaflığa nail olmaq üçün qanunvericilikdə hansı yenilikləri etmək olar?

- Əsasən qanunvericilikdə müəyyən dəyişikliklərin edilməsinə ehtiyac var. Xüsusilə o məqamda ki, əməliyyatçılar başqa bir cinayətlə bağlı gəlirlər, amma əllərində tutarlı əsasları yoxdur, şəxsi saxlayırlar, sonra aktlaşdırırlar ki, guya onun üzərindən narkotik



Əlibaba Rzayev:

“Adam nə içki içəndir, nə siqaret çəkəndir, guya, üzərində narkotik vasitə aşkarlanıb...”

“Bəzən hansısa şəxsi narkotiklə əlaqədar saxlayan əməliyyatçılar məhkəmədə suallara cavab verə bilmirlər”

“Əməliyyatçılar şəxsi harada saxlayırlarsa, mütləq orada da üzərinə videogörüntülü baxış keçirməlidirlər”

vasitə aşkarlanıb. Bununla cinayət işi açır, sonra əsas hədəfə getməyə başlayırlar. Ki, hansı səbəblə onu saxlamaq, məsulyyətə cəlb etmək istəyirdilər. Bax, belə hallar, faktlar mövcuddur.

Yeni əməliyyatçılar şəxsi saxlayırlar, sonra guya aktlaşdırırlar ki, axtarış etdilər, üzərindən narkotik vasitə çıxdı. Bunu da sonradan sübut etmək bir az çətin olur. Düzdür, müəyyən sorğu-suallarla hiss edirsən ki, məsələ şübhəlidir. Həmin əməliyyatçılar məhkəmədə gəlib ifadə verəndə görürsünüz ki, suallara cavab verə bilmirlər və yaxud cavablarında ziddiyyətlər olur. Nəticədə, hiss edirsən ki, doğrudan da bu yalan, qurama bir şeydir. Bəzən də elə adam olur ki,

ümumiyyətlə, heç siqaret çəkmir, amma üzərindən narkotik aşkar edirlər. Yəni adam nə içki içəndir, nə siqaret çəkəndir, amma onun üzərində guya narkotik vasitə aşkarlanıb. Biz təcürbədə belə hallarla çox rastlaşmışıq. Ona görə, bununla bağlı qanunvericiliyin bir az təkmilləşdirilməsinə ehtiyac var.

- Sizcə, nə kimi təkmilləşdirmələr etmək olar?

- Məsələn, qanunvericilikdə belədir ki, baxış keçirilməsi üçün hal şahidlərindən, yaxud görüntülərdən istifadə olunmalıdır. Dəqiq bir qayda qoyulmalıdır ki, şəxsi harada saxlayırlarsa, mütləq orada onun üzərinə baxış keçirməlidir. Əgər sənə hansısa bir etibarlı mənbədən məlumat daxil olubsa ki, kimsə qanunsuz narkotik döv-

nyətlərin sayı çoxdur. Bizim müştərilərimiz var, açıq şəkildə deyir ki, mən narkotik vasitənin nə olduğunu belə bilmirəm, tanımıram, amma mənim üzərindən heroin, metamfetamin çıxarıblar, mən bunların heç adlarını bilmirəm. Çox təəssüf ki, bu cür cinayət işlərinin sayı çoxdur. Bilmirəm məqsəd nədir. Məsələn, bu yaxınlarda mənim icraatımda bir iş olmuşdu - başqa hər hansı bir cinayət əməlinin törədilməsi ilə əlaqədar olaraq həmin cinayət əməlinin sanksiyası, yəni cəzası aşağı olduğuna görə, şəxsin barəsində həbs qəti imkan tədbirinin seçilməsi mümkün deyildi. Ona görə də bunlar qabaqcadan planlı şəkildə həmin şəxsi, daha doğrusu bir neçə şəxsi narkotik vasitə ilə günahlandırmışdılar ki, həbs qəti imkan tədbiri seçməyə imkanları olsun. Həbs qəti imkan tədbiri seçəndən sonra artıq orada digər məsələləri həll edə bilirlər. Yeni belə niyyət də var. Sonra, ümumiyyətlə, narkotik vasitə ilə bağlı cinayət hadisəsilə əlaqəsi olmayan məsələlər olur, hansı ki, çox hallarda narkotik vasitə aşkar edirlər. Amma bunun səbəbini konkret şəkildə deyə bilmirəm. Özü də bir deyil, iki deyil, bu hadisələri daim müşahidə edirik, görürük, eşidirik. Hər gün çox sayda belə qanunsuz cinayət işlərinin açılması halları olur.

- Ümumiyyətlə, narkotiklə bağlı həbslərdə qəsdən şərhlənmə halları neçə faiz olur və burada “bariqa”ların əli olurmu?

- Əlbəttə, olur. Düzdür, bu cür “bariqa”lar rol oynayır, amma onlardan daha çox başqa məqsədlər üçün istifadə edirlər. Məsələ orasındadır ki, əməliyyatçılar əsasən özləri, konkret müxtəlif səbəblərdən, ola bilər, tanıdığı, bildiyi adamları şərhləyirlər. Bunun arxasında hansı məqsədin dayandığını mən bilmirəm. Bilirlər ki, bu adam imkanlı ola bilər, yaxud da hansısa mövqeyi ola bilər... Bunu qabaqcadan planlı şəkildə edirlər. Bu məqsəd üçün “bariqa”lardan da istifadə edə bilirlər. “Bariqa”lar deyə bilərə ki, belə adamlar var, şübhəlidir, bu işlərlə məşğuldurlar, qanunsuz olaraq gedib o şəxsi saxlaya bilirlər. Sonra müəyyən oluna bilər ki, o adamların üzərində ümumiyyətlə narkotik vasitə yoxdur, bu işlə məşğul olan adam deyillər. Onlar da öz qanunsuz hərəkətlərini pərdələmək üçün yenidən bu şəxsi şərhləyə bilirlər ki, guya üzərindən narkotik vasitə aşkar olunub. Yəni səbəblər müxtəlifdir, amma onunla bağlı konkret bir söz demək olmur.

Hazırladı: İ.SABİRQIZI

riyyəsi ilə məşğuldur, bu əməliyyat tapşırığı üzrə gedirsən, şəxsi harada saxlayırsansa, orada onun üzərinə baxış keçirməlisən və baxış videogörüntülərlə keçirməlisən. Amma bunlar adamı küçədə qandalayırlar, aparırlar polis idarəsinə, orada bir neçə saat saxlayırlar, danışdırırlar, qərara gəlirlər ki, hə, bunun üzərindən narkotik vasitə çıxmalıdır. Ondan sonra polis idarəsinin binasında bunu sənədləşdirirlər, telefonla, yaxud kamera ilə videogörüntüyə alırlar. Yəni polis idarəsinə gedəndən bir neçə saat sonra bunu həyata keçirirlər, hansı ki, orada şəxs köməksiz vəziyyətdədir, nəzrət altında, orada onlara təzyiq imkanları var. Yəni orada sənədləri saxtalaşdırma imkanları genişdir. Amma dəqiq belə qayda qoyulsa ki, şəxsin mütləq saxlandığı yerdə üzərinə baxış keçirilməlidir, videogörüntülər alınmalıdır, bax, bu qayda əksər belə cinayətlərin, bu cür pozuntuların qarşısını almağa imkan verər.

- Bəs, sizə, əməliyyatçıları belə hərəkətlər etməyə vadar edən nədir?

- Onu demək olmur. Yalnız onu deyə bilərəm ki, bu cür ci-

Bu həftə Ukraynada savaş başa çatır?

Uitkoff Putinlə görüşə gedir, Kiyevdən cavab gözlənilir...

ABŞ administrasiyası artıq bu həftə ya Ukraynada tam atəşkəsə nail olmaq, ya da "əllərini yuyub", bu mövzudan uzaqlaşmaq niyyətindədir. Hər halda, Donald Tramp və ətrafının verdiyi son bəyanatlar, bu həftə ərzində keçiriləcək vacib görüşlər və Qərb mətbuatının yazdıqları belə bir qənaətə gəlməyə əsas verir.

"Wall Street Journal"-in yazdığına görə, ABŞ Prezidentinin xüsusi elçisi Stiven Uitkoff bu həftə Londonda Ukrayna hökumətinin nümayəndələrinin də iştirak edəcəyi danışıqlardan sonra yenidən Rusiyaya, Putinlə görüşə gedəcək.

Londonda keçiriləcək görüşdə Uitkoffdan başqa ABŞ Dövlət katibi Marko Rubio və Ukrayna üzrə xüsusi elçi Keyt Kelloq da olacaq. Məsləhətləşmələrdən sonra Vaşinqtonun, Avropanın və Kiyevin mövqeləri üst-üstə düşərsə, Uitkoff Rusiyaya səfər edəcək.

Nəşr qeyd edir ki, Londonda keçiriləcək görüşdə ABŞ-nin təklifləri müzakirə ediləcək və "potensial variantların siyahısı"na baxıla-



caq. Uitkoff son üç ay ərzində Rusiyada iki dəfə Vladimir Putinlə görüşüb. Aprelin 11-də keçirilən görüşdən sonra Ağ Evin mətbuat katibi Karolin Levitt bəyan edib ki, ABŞ administrasiyasının sülh yolu ilə nizamlanmaya nail olmaq üçün təzyiq alətləri var və onlardan istifadə etmək niyyətindədir. Daha sonra Tramp Rusiyalı sülhə nail olmaq üçün "hərəkət etməyə" çağırıb.

Qəzet onu da yazır ki, Birləşmiş Ştatlar Kiyevin bu həftə müharibəyə son qoymaqla bağlı ABŞ planına cavab verəcəyini gözləyir. Bu plana Ukraynanın NATO-ya üzv olmaqdan imtinası və Amerika tərəfindən Krimin Rusiya ərazisi kimi tanınması kimi məsələlər

daxildir.

Qərb rəsmiləri bildiriblər ki, ABŞ-nin təklifləri Tramp administrasiyasının yüksək səviyyəli rəsmilərinin cümə axşamı Parisdə Ukrayna tərəfinə təqdim etdikləri məxfi sənəddə öz əksini tapıb. Onlar Avropa rəsmilərinə də göstərilir.

ABŞ indi Kiyevin cavabını gözləyir və bu cavabın ABŞ, Ukrayna və Avropa rəsmilərinin həftə sonunda Londonda keçiriləcək görüşündə veriləcəyi gözlənilir.

ABŞ-nin Parisdə təqdim etdiyi təkliflər bir neçə aspekti əhatə edib. Onların arasında Ukraynanın NATO-ya üzvlüyündən imtinası ilə yanaşı, Zaporijyə AES-in ətrafındakı zonanın Vaşinqtonun nəzarətinə verilməsi də var.

Eyni zamanda, Qərb rəsmilərinin fikrincə, Tramp komandasının nümayəndələrinin irəli sürdüyü təkliflər Rusiyanın bir sıra tələblərinə uyğun gəlmir. Xüsusilə, ABŞ Rusiya Federasiyasının Ukraynanın şərq hissəsindəki dörd vilayətə (səhəbət Zaporijya, Xerson, Luqansk və Donetsk vilayətlərindən gedir) qanuni şəkildə nəzarət etmək hüququnu tanımır. Eyni zamanda da, Vaşinqton rus qoşunlarının bu əraziləri tərk etməsinə tələb etmir. Həmçinin, ABŞ Krimin Rusiya ərazisi kimi tanınması imkanını nəzərdən keçirəcək.

Qəzet Kiyevin mövqeyilə bağlı yazır: "Tramp administrasiyasının bəzi ideyalarını qəbul etmək Kiyev üçün çətin ola bilər, çünki Ukrayna Rusiyanın onun hər hansı ərazisinə yiyələnməsini rəsmən tanımaqdan imtina edib".

Həmçinin, nəşrin yazdığına görə, ABŞ Rusiyanın istəyinin əleyhinə olaraq, Ukrayna qoşunlarının sayını məhdudlaşdırmağı təklif etmir və Qərbin Kiyevə hərbi dəstəyini, yaxud bu ölkədə Avropa qoşunlarının yerləşdirilməsini də istisna etmir.

RƏŞAD

Keçmiş nazir hakimiyyəti devirməyə çağırdı

"Milli dirçəlişin yolu Paşinyanı aradan götürməkdən keçir"

"Bizim yaddaş ənənəmizi uzun müddətdir səciyələndirən aydınlıq indi Ermənistan rəhbərliyinin görünməmiş mənavi tənəzzülü səbəbindən təhlükə altındadır."

Azpolitika.info xəbər verir ki, bu fikirləri Ermənistanın sabiq xarici işlər naziri Vardan Oskanyan qondarma "erməni soyqırımı"nın ildönümü ilə bağlı dərc olunan məqaləsində bildirib.

Oskanyan Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanı sərt şəkildə tənqid edərək onun "ağlasığmaz işlərdə" günahlandırıldığını qeyd edib: "O, açıq şəkildə 'erməni soyqırımı' reallığını və faciənin miqyasını şübhə altına alır. Onun son bəyanatları açıq-aşkar inkar xarakteri daşımasa da, Ankaranın uzun illərdir təbliğ etdiyi revizionist ritorika ilə təhlükəli dərəcədə üst-üstə düşür".

Keçmiş nazir iddia edir ki, Paşinyan ermənilərə "soyqırım niyə baş verdi?" sualını verməyi tövsiyə etməklə, qurbanları məsuliyyətli göstərməyə çalışır və bu vasitə ilə tarixi təhrif edir: "«Soyqırımı» inkar etmək nə intellektual məşq, nə də diplomatik incəlik məsələsidir. Bu, zorakılıq aktıdır. Məqsəd təkəbrə heyatları deyil, həm də xatirələri, kimlikləri və həqiqətləri silməkdir. Bu səbəbdən bu günkü anım mərasimi hər zamankından daha vacibdir. Çünki biz bu gün iqiqat təhlükə ilə üz-üzəyik: xaricdən inkar və daxildən devalvasiya".

Vardan Oskanyan sonda Paşinyanı Ermənistanı mənavi, siyasi və hüquqi hüquqlardan məhrum etməkdə ittiham edib.

"Ədaləti bərpa etmək və milli dirçəlişi təmin etmək üçün Paşinyanın hakimiyyətdən getməsi zəruridir", - deyərək vurğulayıb.

ABŞ-İran danışıqlarının üçüncü raundu başlayır

İsmayıl Bəqayı: "Biz uzun bir yolun başlanğıcındayıq"

İran və ABŞ arasında danışıqların üçüncü raundu, həm texniki, həm də yüksək səviyyəli müzakirələrə keçiriləcək



Omanın paytaxtı Məşqətdə keçiriləcək.

Bunu aprelin 21-də İran Xarici İşlər Nazirliyinin sözçüsü İsmayıl Bəqayı mətbuat konfransında bildirib. "ABŞ ilə Məşqət və Romada keçirilən əvvəlki danışıqlarda ümumi çərçivələr və mövqelər müzakirə olunub. Məşqətdə keçiriləcək texniki sessiyada bu çərçivələrlə bağlı daha ətraflı mövqeləri araşdırılacaq", - o, əlavə edib.

İndiyə qədər keçirilən danışıqların təfərrüatlarına gəlincə, Bəqayı deyib ki, belə müzakirələrin detalları mediada müzakirə olunmur: "Mediada təfərrüat kimi verilənlərin hamısı təsdiqlənmir və sadəcə fərziyyədir... Biz uzun bir yolun başlanğıcındayıq". XİN sözçüsü bu danışıqların İran və ABŞ arasında münasibətlərin normallaşmasındakı mümkün roluna da sualı da cavablandıraraq deyib.

Onun sözlərinə görə, "İran və ABŞ arasında dolayı danışıqlar nüvə məsələsi və sanksiyaların ləğvi üzərində qurulub".

Bəqayı xarici işlər naziri Abbas Əraqçinin aprelin 22-də Çinə səfər edəcəyi barədə də məlumat verib. O, ötən həftə Rusiyaya səfər etmişdi.

RƏŞAD

Dinc sakinlərin ölümünə Putin göstəriş verib

Rusiya prezidenti uşaqların da qətlə yetirildiyi raket zərbələrinə haqq qazandırdı: "Bu, onları cəzalandırmaq üçün edilib"

O, Sumıdakı konqres mərkəzinə raket zərbəsinə "orada Ukrayna Silahlı Qüvvələrinin əsgərlərinin mükafatlandırılması" ilə izah edib. Lakin nəticədə xeyli sayda uşağın, günahsız insanların həlak olmasına izahat verməyib: "Mülki infrastruktur obyektlərini vurmamaq təklifinə gəlincə, bunu həll etmək lazımdır. Məsələn, silahlı qüvvələrimizin konqres mərkəzinə, məncə, Sumı Dövlət Universitetinin konqres mərkəzinə hücumundan hamı yaxşı xəbərdardır. Bu mülki obyektədir, ya yox? Mülkidir. Amma orada Kursk vilayətində cinayət törədənlərin, həm Ukrayna Silahlı Qüvvələrinin bölmələrinin, həm də millətçilərin mükafatlandırma mərasimi olub. Bunlar isə sərhəd bölgəsində, o cümlədən Kurskda etdiklərinə görə layiqli cəzasını almalı olan cinayətkar hesab etdiyimiz insanlardır. Onlar öz cəzalarını aldılar. Bu, məhz onları cəzalandırmaq üçün edilib".

Putin əlavə edib ki, Ukrayna Silahlı Qüvvələri "restoranlarda toplantılar, görüşlər, konfranslar keçirir, nəyisə qeyd edir, araq içirlər": "Bu, mülki obyektədir? Mülkidir. Amma hərbi hədəfdir. Bunu həll etmək lazımdır. Bütün bunlar dialoq nəticəsində, bəlkə də, ikitərəfli şəkildə, diqqətlə öyrənilməli olan mövzudur. Biz bunu istisna etmirik. Ona görə də bütün bunları

təhlil edib müvafiq qərarlar qəbul edəcəyik". Belə çıxır ki, eyni məntiqə rus hərbiçilərinin də olduğu istənilən mülki obyektə, mağaza, kafe, xəstəxana, uşaq bağçası və s. partladıla bilər. Yəni, dünyanın ən böyük ərazisinə və nüvə potensialına malik olan ölkənin başçısı deyir ki, bir mülki obyektə Ukrayna hərbiçisi varsa, o, avtomatik hərbi hədəfə çevrilir və oradakı uşaqlar, qadınlar, qocalar, bir sözlə, bütün günahsız insanlar da qətlə yetirilməlidir.

Xatırladaq ki, aprelin 13-də, xristianların Pasxa bayramı öncəsi müqəddəs saydığı son bazar günündə Rusiya qüvvələri Ukraynanın Sumı şəhərinin mərkəzinə raket zərbəsi endirib. Ukraynanın Fövqəladə Hallar üzrə Dövlət Xidmətinin məlumatına görə, ikisi uşaq olmaqla 34 nəfər həlak olub, 15-i uşaq olmaqla 119 nəfər yaralanıb. Zərbə iki "İsgəndər-M" ballistik raketləri ilə həyata keçirilib, onlardan biri Sumı Dövlət Universitetinin Konqres Mərkəzinə düşüb, ikincisi isə küçənin ortasında partlayıb və səmişin avtobusunu məhv edib. Ölənlər arasında pianoçu Yelena Koqut, müəllim Marina Çudesa, altıncı sinifdə oxuyan oğlan da daxil olmaqla bütün bir ailə, eləcə də Ukrayna Silahlı Qüvvələrinin polkovniki Yuri Yula olub.

RƏŞAD

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Ukraynanın dinc sakinlərinin Rusiya ordusu tərəfindən atəşə tutulmasına "izahat verib". Hurriyyet.az xəbər verir ki, Putin bugünkü çıxışında Ukraynanın Sumı, Odessa, Krivoy Roq şəhərlərində onlarla uşağın həlak olduğu və mülki hədəflərə yönələn Rusiya bombardmanlarına haqq qazandırdı. O deyib ki, ki, "mülki hədəflər Sumı və Odessada olduğu kimi Kiyev hərbiçiləri tərəfindən istifadə edilərsə, onlara zərbələr endirilir".

Şəmkirin icra başçısına qarşı ittihamlar

"İcra Hakimiyyətinin əməkdaşları hər ay məndən 500 manat rüşvət istəyirlər"

Şəmkir rayon sakini Mövləqulı Fəzuli Tahir oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şəhid ailəsinin üzvü olduğunu bildiren şikayətçi iddia edir ki, Şəmkir Rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndələri hər ay ondan 500 manat rüşvət tələb edirlər:



"Mən, Mövləqulı Fəzuli Tahir oğlu, çarəsiz qalıb mətbuat vasitəsilə səlahiyyətli qurumlardan kömək istəyirəm. Bildirim ki, biz Şəmkir-Gədəbəy yolunun kənarında - "Yasamal perevalı" deyilən ərazidə çörək pulumuzu qazanmağa çalışan kasıb ailəyik. Yüngül ticarətlə məşğul olub, ailəmi dolandırırıram. Burada heç bir tikintidən söhbət gedə bilməz.

Çəkdiyim video vasitəsilə də aydınlıq gətirmişəm. Yoldan xeyli aralı əraziyə qoyduğum stolların yerini hər zaman dəyişmək mümkündür. Bir daha qeyd edirəm ki, maşın yolundan xeyli aralıda xırda ticarətlə məşğul oluruq.

Əmim oğlu şəhiddir. Onun adından istifadə etmək niyyətində deyiləm. Amma məndən hər ay 500 manat pul istəyən şəxslərə də demişəm ki, şəhid ailəsiyəm, icazə verin çörəyimi qazanın.

Şəmkir Rayon İcra Hakimiyyətində işləyən bir neçə nəfər hər ay məndən 500 manat pul istəyir. Sizin sayt vasitəsilə səlahiyyətli qurumlardan kömək istəyirəm".

Məsələ ilə bağlı Şəmkir Rayon İcra Hakimiyyəti ilə əlaqə saxlamağa çalışsaq da, telefon zənglərimiz cavabsız qaldı.

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Qarşı tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Astara xəstəxanasının baş həkimindən şikayət

Astara rayonu, Şahağac kənd sakini İsmayilova Fərvan Sərdar qızı tərəfindən "Hürriyyət" qəzetinin redaksiyasına şikayət daxil olub. Şikayətçi bildirir ki, Astara Mərkəzi Xəstəxanasının baş həkimi Oktay Əmənullayev onu qanunsuz olaraq işdən çıxarıb:

"Mən, İsmayilova Fərvan Sərdar qızı, yazaraq xahiş edirəm ki, problemimi işıqlandırarsınız.

Hər kəsə bəllidir ki, işsizlik bir çox insanı tənəyə gətirir. Artıq mən də yorulmuşam. 24 il tibb işçisi olmuşam. İşlədiyim dövərdə heç bir qanun puzuntusuna yol verməmişəm. Əhalinin, eləcə də kollektivin hörmətini qazanmışam.

Məzuniyyətdə olduğum vaxtda Astara rayon Mərkəzi Xəstəxanasının baş həkimi, direktoru Oktay Əmənullayev çağıraraq dedi ki, gəl ərizəni yaz, işdən çıx. Səbəbini soruşduqda isə, bildirdi ki, "dövlət sənin diplomunu və məktəbini tanımır". Bildirdim ki, həkim, 24 ildir bu sahədəyəm, heç bir səhvim, qeyri-peşəkarlığım olmayıb. Niyə belə edirsiniz? "Covid 19" dövründə sizin əmrinizlə evdə polis nəzarəti altında müalicə alan xəstələrin mənzillərinə gedərək, ailəmi, özümü təhlükəyə ataraq onlara yardım göstərmişəm. O zaman niyə mənə demirdiz ki, sənin diplomunu dövlət tanımır?!

Baş həkimə ailə vəziyyətimi də danışdım ki, bəlkə mənə işdən çıxarmazdılar.

4 bacı-qardaşım var, onlar da xəstədilər. Övladları xəstədir, onlara da mən baxıram. Atam ağır ürək xəstəsidir, anam isə şəkər xəstəsidir. Bu dediklərimin heç birinə məhəl qoymadı.

Oktay Əmənullayev dedi ki, "cəfəngiyyət danışma, sənin ailən mənə maraqlandırmır".

Mən 1 ilin, 5 ilin işçisi deyiləm, 24 illik stajım var. Bu, mənə qarşı haqsızlıqdır.

Qeyd edirəm ki, atam birinci Qarabağ müharibəsinin iştirakçısıdır. Müharibə vaxtı idarə etdiyi yük maşını ilə hərbiçilərə ər-



24 ilin tibb işçisi qanunsuz yerə işdən çıxarıldığını iddia edir

zaq daşıyaraq, dəfələrlə özünü odun, alovun içinə atmışdır. Müharibədən ona gözə görünməyən, amma ağır-acısını daxilində gezdirən bir xəstəlik "hədiyyə" qalıb. Mən də bir övlad kimi borcluyam ki, ömrümün axırına kimi onların qayğısına qalım.

Oktay Əmənullayevin arxasında hansı qüvvə durursa, heç bir qurum ona sözünü keçirə bilmir. Məni haqsız yerə işdən çıxardandan sonra Əmək Müfəttişliyinə şikayət etdim. Onlar da dedilər ki, "səni haqsız yerə işdən çıxarıblar, işinə bərpa olunmağın üçün göndəriş verəcəyik". Lakin baş həkim bu qərardan narazı olub, Əmək Müfəttişliyini mənim işimdən ötrü 2 dəfə məhkəməyə verib. Lakin Əmək Müfəttişliyi məhkəməni uddu və qərar qüvvədə qaldı. Buna baxmayaraq, 12 dekabr 2023-cü il-

də Ulu öndər Heydər Əliyevin anım günü Əmək Məcəlləsinin "70 C" bəndi ilə mənə işdən çıxardı. Bu günə kimi də etdiyi haqsızlığı boynuna almayıb, mənə işimə bərpa etmir.

Kənddən qırağa çıxma bilmirəm ki, atam, anam baxımsız qalar. Səlahiyyətli qurumlardan xahiş edirəm, bu kimi özbaşınalıqların yayılmasına yol verməyin, işimə geri qayıtmağım üçün mənə kömək göstərin". Məsələ ilə bağlı Astara rayon xəstəxanasının baş həkimi Oktay Əmənullayevlə əlaqə saxlamağa çalışsaq da, telefon zənglərimiz cavabsız qaldı.

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Qarşı tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Məşğulluq Agentliyindən məktəbə xadimə göndərdilər, cəmi 2 gün işlədi...

İmişli rayonu, Qızılkənd kənd sakini məktəb rəhbərliyindən şikayətçidir

İmişli rayonu, Qızılkənd kənd sakini Əliyeva Kifayət Seyfulla qızı tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçinin redaksiyamıza göndərdiyi məktubu olduğu kimi dərc edirik:

"Mən, Əliyeva Kifayət Seyfulla qızı, yazaraq bildirirəm ki, hazırda haqqım tapdalanır və müraciətlərim rəsmi qurumlar tərəfindən cavabsız qalıb.

Bildirim ki, Məşğulluq Agentliyi tərəfindən şəhid Həbib Hüseynov adına Qızılkənd kənd tam orta məktəbinə xadimə kimi göndərilmişəm. 2-3 gün işlədikdən sonra başqa bir xanıma işə götürüb, mənə isə gözləməyi məsləhət bildilər.

Elə həmin gündən haqsızlıq başladı. Direktora, müavininə nə qədər şikayət etsəm də, xeyri olmadı. "Bu gün", "sabah" deyib, vaxtı uzadırlar.

Hazırda məktəbin direktoru İbrahimov Qismət Baxış oğlu ağır xəstə olduğu üçün işə çıxmır. Çox güman ki, yerinə müavinini təyin edəcəklər. Bu məktəbdə dərs keçil-



mir, uşaqlar məktəbə gəlmir. Bütün bunları çəkdiyim videodan da görəcəksiz. Bütün bunlardan əlavə, məktəbdə rüşvət baş alıb gedir. Mənim işimi də satıblar.

Onu da qeyd edirəm ki, müavin Murad

bəyin həyat yoldaşının məktəbdə adı lobarant vəzifəsində getsə də, məktəbə 1 dəfə də olsun gəlmir.

Nazir Emin Əmrullayev Sabirabad rayonuna gələndə qəbula yazılıb, görüşdə oldum... Məktəbdən çağırıldılar ki, şikayət etməyin, 5-10 günə sizə iş verəcəyik. Amma yenə də öz saxtakarlıqlarını etdilər. Bildirim ki, 4 uşaq anasıyam, maddi vəziyyətimiz çox zəifdir.

Səlahiyyətli qurumlardan xahiş edirəm, bu məsələyə biganə qalmasınlar".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları qeyd olunan şəxslərin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Azərbaycan Respublikası Mülki Prosessual Məcələsinin (MPM) 67.1-ci maddəsinə görə, kassasiya və əlavə kassasiya şikayətləri, habelə məhkəmə aktına yeni açılmış hallar üzrə yenidən baxılması haqqında ərizələr yalnız vəkil tərəfindən tərtib edildikdə icraata qəbul edilir və işdə iştirak edən şəxslər iclasda yalnız vəkillə birgə iştirak edirlər. 2007-ci ildən qanuna edilən bu "vəkil sapalağı"nın başlıca məqsədi - amacı mülki prosesin iştirakçılarının peşəkar hüquqi yardımla təmin edilməsi olsa da, gerçəkdə hüquqa, məhkəmə təminatına qadağadan özgə bir şey deyil. Nədən məqsədlə, niyyətlə arzu, nəticə-sonuc düz gəlmir.

Ən başlıcası, söhbət keyfiyyətli hüquqi yardımdan gedirsə, vətəndaşın istədiyi hüququnun xidmətindən yararlanmağına qadağa qoyulması, yalnız Azərbaycan Respublikasında vəkil kimi səlahiyyəti təsdiq olunmuş şəxslərin, yeni Vəkillər Kollegiyasının üzvlərinin "diplomlarının- orderlərinin tanınması" dövlət hakimiyyətinin səmimiyyətini heç çıxarır. İcra hakimiyyətindən qanunvericiyə qəbul etdirilən, məhkəmə hakimiyyətinin peşəkar hüquqi yardım tanınmasına baxın, hüquq doktorundan, professorlardan, keçmiş hakimlərdən, prokurorlardan, ədliyyə işçilərindən, vəkillərdən... VK-nın orderi tələb olunur! Hüquq doktoruna sıradan "paykovoy" vəkil yardım edəcəksə, hansı keyfiyyətli hüquqi yardımdan danışmaq olar? Eyni zamanda, mülki proses iştirakçısını zorla vəkillə müqavilə bağlamağa məcbur etmək heç də xoş niyyətdən xəbər vermir. Yaşayış minimumunun 300 manat, vəkil orderinin 320 manat civarında olduğu ölkədə vəkillə müqavilə bağlamağın mümkünsüzlüyü şübhə doğurmur.

Düzdür, qanunverici maddi vəziyyəti və orta aylıq gəlirinin cari il üçün yaşayış minimumundan əhəmiyyətli dərəcədə aşağı olan şəxslərə, 1-2-ci dərəcəli əlillərə, insan alverinin qurbanlarına, məişət zorakılığının əziyyət çəkmiş şəxslərə, valideynini itirmiş və ya valideyn himayəsindən məhrum olmuş şəxslərə, ünvanlı dövlət sosial yardımı alan ailənin üzvlərinə, işsiz statusu olan şəxslərə dövlət hesabına hüquqi yardımla təmin olunmaq hüququ verir, amma hüququn gerçəkləşməsinə məhkəmənin uyğun qərarından asılıdır. Məhkəmə hakimiyyəti ədalət, vicdan hissini unudub, qərəzini qüvvəyə mindirəndə heç bir əlil-qazi, yetim-yesir arayışı yardıma çatmır. Ünvanlı sosial yardım, əlillik, pensiya təyinatında məmur-həkim "resepti" kimi, vəkil təyinatında da hakim-vəkil yoxlaması "büdcənin pulsuz vəkil haqqı ilə çökdürülməsinə" yol vermir.

İnzibati mübahisələrə dair işlərdə kassasiya icraatında vəkilin



Məhkəmə müdafiəsi hüququna məhkəmənin "vəkil sapalağı"

MPM-in 67-ci - vəkilin prosesdə məcburi iştirakı maddəsi ləğv edilməlidir

məcburi iştirakı nəzərdə tutulmasa da, hüquqi yardım göstərmək vəzifəsi məhkəmənin üzərinə qoyulsa da, hakimlər nəinki İPM-in 13 və 48-ci maddələri əsasında özləri yardım edir, heç dövlət hesabına vəkil ayrılmasını da təmin etmədən iddianı mümkün saymırlar. Halbuki Ali Məhkəmə Plenumunun 10.04.2015-ci il tarixli, 5 sayılı "In-

imtina qərarı" preüdisial akt sayılır, daha heç vaxt 1-ci dərəcəli əlillə dövlət hesabına vəkil ayrılma bilməz! (?)

Ali Məhkəmə də bu preüdisiallığı qüvvəyə mindirib, Konstitusiyaya Məhkəməsi də 1 ildir susmaqla Konstitusiyanın qüvvəsiz olduğunu, əlillərə, yetim-yesirə yardım etmədiyi gerçəkliyini təsbit edir.

İnzibati mübahisələrə dair işlərdə kassasiya icraatında vəkilin məcburi iştirakı nəzərdə tutulmasa da, hüquqi yardım göstərmək vəzifəsi məhkəmənin üzərinə qoyulsa da, hakimlər nəinki İPM-in 13 və 48-ci maddələri əsasında özləri yardım edir, heç dövlət hesabına vəkil ayrılmasını da təmin etmədən iddianı mümkün saymırlar...

zibati məhkəmə icraatında iddianın mümkünlüyünə dair" Qərarının 3-cü bəndində yardım etmək vəzifəsinə əməl edilmədən iddianın mümkün sayılmamasının yolverilməzliyi təsbit olunub. Di gəl, kimdir prosessual qanunvericiliyi, Ali Məhkəməni, Plenumu sayan? Hakimlərin saydığı yalnız qeyri-prosessual sifarişdir. Qeyri-prosessual işə, məhkəmə qərarına baxın, Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin İnzibati Kollegiyası (Şərafət Məmmədova, Pərviz Hüseynov, Cahangir Yusifov, Aytən Oruczadə və s. və i.a. tam tərkibdə) 1-ci dərəcəli Qarabağ əlilinin kassasiya hüququna 3 il olar qadağa qoyub ki, vəkildən imtina əsas insan və vətəndaş hüquq və azadlığıdır və 3 il qabaq qəbul olunmuş vəkildən

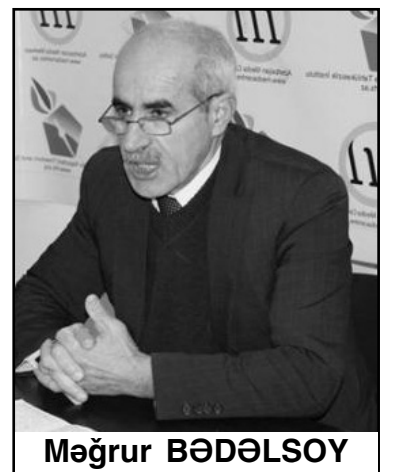
Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyası da dövlət hesabına hüquqi yardımdan 1-2-ci dərəcəli əlillərə, yetim-yesirə pay düşmədiyini aktlaşdırmaqda İnzibati Kollegiyadan geri qalmır. Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyası 2 il qabaq 2 ayrı tərkiblə (sədrlik edən Günay Axundova, Cəmilə Musayeva, Fuad Babayev və sədrlik edən Fuad Abdiyev, Fərrux Qasimov, Anar Tanrıverdiyev) "Azərişiq" ASC-yə qarşı xidmərtən imtinaya qiymət verilməsi tələbi ilə Sabunçu məhkəməsinin (Adilə Paşayeva) cavabdehin qeyri-prosessual basqısı ilə istehlakçı hüququnun müdafiəsi ilə bağlı işin inzibati məhkəməyə aid olması "əsasında" icraata xitam verməsi qərarından şikayəti təmin etmə-

yib və kassasiya şikayəti verməyə də dövlət hesabına vəkildən imtina edib ki, iddiaçı 1-ci dərəcəli Qarabağ əlilinin pensiyası, gəlirləri vəkilin dövlət hesabına ayrılmasına əsas vermir. 2 ildir Prezident (Administrasiyası), Milli Məclis, Ali Məhkəmə, Məhkəmə Hüquq Şurası eyni iş üzrə 2 ayrı apellyasiya heyətinə MPM-in 67 1.1, 67-1.4.1 maddəsinin tələbini anlama bilmir, sadəcə məhkəmə anlaşıqlıq edir. 2-3 il geriye getməyə ehtiyac yoxdur, Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin mülki və inzibati kollegiyaları kassasiya hüququna qadağa qoymaq barədə "məhkəmə təcrübəsinin vahidliyi" prinsipinə ələ canbaşıla əməl edirlər ki, keçmişə şükür edirsən!

MPM-in 402.2.2-ci maddəsinə görə, kassasiya şikayətinin geri qaytarılması haqqında qərardan (ali instansiyanın şikayəti mümkünsüz sayıb qaytarması istisna olmaqla) kassasiya şikayəti verilir bilər. Bakı AM-in MK-sının (sədrlik edən Rafael Eyvazov, Fuad Babayev, Cəmilə Musayeva) hüquqi faktın müəyyən edilməsindən imtina qərarından 1-ci dərəcəli Qarabağ əlilinin kassasiya şikayəti geri qaytarılıb və MPM-in 402.2.2 maddəsi əsasında bu geri qaytarma qərarından kassasiya şikayəti verməyə dövlət hesabına vəkil ayrılmasına ərizə verilib. Ərizəyə baxılmadan şikayət kassasiya instansiyasına göndərilib. 1-ci dərəcəli əlil kassasiya qaydasında işə baxan heyətə dövlət hesabına vəkil ayrılmasına əri-

zə verib. Ali instansiya işi vəkilin tərtib etməməsi əsası ilə mümkün saymayıb və geri qaytarıb. İndi bir aydır Bakı AM-in sədri Rafael Eyvazov olan heyəti dövlət hesabına vəkillə təminat barədə əlilin ərizəsinə baxmır. Xumar Mərdanova, Vahid Sadiqov, Sabit Bəhrənzadə üçlüyünün kassasiya hüququna vəkil qadağası da çeşidli bəhanələrlə zəngindir. Bəhanəyə baxın, 1-ci dərəcəli Qarabağ əlilini məhkəməyə müraciət etdiyinə görə 400 manat cərimə edən üçlüyün qərarından şikayət geri qaytarılıb, kassasiya hüququ təmin edilməyib ki, 1-ci dərəcəli əlil olmaq, SN-in rəyi

ilə xaricdə müalicəyə ehtiyacın olması barədə tibbi sənədlər imkansıqlığı sübut etmir və dövlət hesabına vəkil ayrılmasına əsas vermir. (?) Onu da vurğulayaq ki, cərimə qərarı inzibati xəta aktıdır və belə işlərdə vəkilin iştirakı məc-



buridir. Xumar Mərdanova və heyəti isə MK-nın sədri Rafael Eyvazovun qeyri-prosessual göstərişini prosessual qanunvericilikdən üstün tutur. Niyə də tutmasın, 1959-cu ildən özgeçən əmlakı olan mən-zili ələ keçirməyə 12 ildən sonra apellyasiya aktı ilə nail olmaq sədrin razılığı olmadan mümkün deyil axı! İndi sədrin tapşırığına necə əməl etməmək olar?

Nə isə, uzatmayaq, yoxsa bir qəzet səhifəsinə sığmaz. Göstərilənlər MPM-in 67-ci maddəsi ilə təsbit olunan vəkilin prosesdə məcburi iştirakının kassasiya hüququna, məhkəmə müdafiəsi hüququna qadağadan özgə bir şey olmadığını sübut edən faktlardır. Bir hüquq ki, məhkəmənin qərarından asılı ola, o hüququn gerçəkləşməyəcəyi bəri başdan bəlli edir. Onu da vurğulamaq mütləqdir ki, işlərə yazılı icraat qaydasında, yeni tərəflər çağırılmadan, iclas keçirilmədən baxılması qanuniləşibse, vəkilin məcburi iştirakına nə ehtiyac? Bu ehtiyac yalnız və yalnız vətəndaşın hüququna qadağadan yanadır. Qadağanın aradan qaldırılması vəkilin məcburi iştirakının qanundan çıxarılması ilə mümkündür.



Xalqın qürur yeri

Şəhid Emil Şıxəlizadə doğum günündə anıldı

Ölümündən sonra əbədiyaşarlıq qazanmaq hər kəsə nəşib olmur. Xüsusilə, özünü biləndən həyatının dəyərini Vətənə, xalqa təmənnəsiz xidmətdə görənlər heç vaxt unudulmur. Lənkəran rayonunun Gərmətük qəsəbəsində boya-başa çatan Emil Şahin oğlu Şıxəliyevin bu işıqlı dünyaya gəlib gəlməsi cəmi 22 il oldu. 44 günlük haqq savaşımızda canın doğma Azərbaycana qurban etməklə əbədiyyətin ən uca, ünyetməz zirvəsinə ucaldı. Nəşibi şəhidlik zirvəsindən boylanmaq səadəti olan Emili xalq özünə iftixar mənbəyi, qürur yeri bilir. Qərnlər keçəcək yə-nə onun adı yaddaşlarda yaşayacaq.

Azərbaycanın yeni, şanlı tarixini yazan qəhrəman oğlanlardan bir olan Emil Şıxəliyev Gərmətük qəsəbəsində orta məktəbi başa vurub. Ürəyi sevdalı yeniyetmə müstəqil həyata qədəm qoyanda onda olan Vətən eşqi, yaratma, yaşatmaq həvəsi insanları heyran qoyub. Yüxsək əxlaqı, insanpərvərliyi, canına hopmuş qeyrət, mərdlik hissi onun öz millətinə ləyaqətli oğul olmasından xəbər verib. Emil yağıdan qisas almağı özünə əsas amal sayıb, elə orduya bu məqsədlə yola düşüb.

2017-ci ildən cəbhə bölgəsində Vətənin keşiyində duran Emil ona layiqli övlad kimi ləyaqətlə xidmət edib. Mərdliyi, cəsəret, dostu sədaqəti onu əsgərlərin, zabıtların ən sevimlisinə çevirib. Hansı tapşırığa gedibse, igidliyinə görə fərqlənib. Çətin təlimlərdə belə uğur qazanıb, öz şəxsi nümunəsi ilə əsgər yoldaşlarının ürəyində Vətənə məhəbbət, cəsurluq, kişilik, diğallara nifrət hissi alovlandırır. Nəce dəyərlər, Vətən torpaqların bütövlüyü naminə yaşının çərçivəsinə sığmayan işlər görüb, cənnət-misal Qarabağımızı əsərdə saxlayan erməni cəlladlardan qisas almaq üçün məqam axtarıb.

Emil əsgərlikdən sonra yağıdan alacağı öcə görə orduda qalıb. Ermənistan işğalçı hərbi birləşmələrinin 2020-ci ilin sentyabrın 27-dən cəbhə xətti boyunca Azərbaycanın hərbi mövqelərini və yaşayış məntəqələrini ağır artilleriya atəşinə tutmasına cavab olaraq Ordumuz Ali Baş Komandanın əmri ilə əks-hücuma keçib. Başlanan İkinci Qarabağ müharibəsinin ilk günündə Emil Şıxəliyev odlu səngərdə öz yerini alıb. Füzulinin, Cəbrayılın, Qubadlının mənfur düşməndən təmizlənməsində rəşadət göstərüb. Hər dəfə savaş meydanında yağıya ciddi itkilər verib. Qəhrəman Vətən sevdalı oktyabrın 18-də atası Şahinlə danışanda deyib: - Ata, bu müharibə o müharibə deyil. Bizim müharibə qələbə müharibəsi olacaq.

Oktyabrın 22-də Füzuli istiqamətində ağır döyüşlər başlanıb. Qartal tək yağı üstə şığıyan Emil düşmənin xeyli canlı qüvvəsini məhv edib. Təəssüf ki, özünü qarşı tərəfdən atılan artilleriya mərmisi nəticəsində şəhadətə qovuşub. Beləcə, Vətən torpağının azadlığı uğrunda canını qurban verən qəhrəman əbədi olaraq milyonların ürəyinə köçüb. Dövlət də onu daimi ucalıqda saxlamaq üçün şəhid Emil Şıxəliyevi "Vətən uğrunda", "Cəsur döyüşçü", Cəbrayılın, Qubadlının azadlığına görə medallarla təltif edib.

Bəli, ənənəyə görə hər il şəhid Emil Şıxəlizadənin doğum günü xalq, doğmaları tərəfindən böyük məhəbbətlə anılır və barəsində unudulmayan xatirələr danışılır. Ölümsüzlüyə qovuşan qəhrəmanın 27 yaşının tamamında da belə oldu. Həmçinin Lənkəran şəhər Mədəniyyət Mərkəzinin direktoru və əməkdaşları şəhidin ailəsini ziyarət etdilər. Ziyarət zamanı mədəniyyət nümayəndələri bildirdilər ki, 44 günlük haqq savaşımızda Azərbaycanın qeyrətli oğulları bir daha göstərdilər torpaq, əgər uğrunda ölənsə, Vətəndir. Emil də əzəli yurd yerlərimizin azadlığı uğrunda şirin canından keçdi. Göstərdiyi şücaət ona ölməzlik gətirdi.

Zəfər ORUCOĞLU
Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü

“İnsanlar gömrüyə haqsız ödənişlər etmək istəmirlər”

İqtisadçı Natiq Cəfərli: “Onlardan terminal pulu, sənəd pulu, qələm-mürəkkəb pulu yığılır”

Dövlət Gömrük Komitəsinin (DGK) sədri Şahin Bağirovun bir neçə gün əvvəl Azərbaycandakı yük-sək gömrük rüsumları ilə bağlı izahı birmənalı qarşılanmayıb. Komitə sədri deyib ki, “bəzən insanlar digər şəxsi xərcləri barədə düşünmür, amma gömrük ödənişlərinə yanaşmada tərəddüd edirlər”. Bununla da Bağirov bir növ rüsumlara haqq qazandırır.

İqtisadçı Natiq Cəfərli öz sosial şəbəkə səhifəsində Ş.Bağirovun fikirlərini tənqid edib: “Hörmətli Şahin müəllim, tam tərsi, insanlar digər xərclərini DÜŞÜNÜRLƏR deyər, Gömrük Komitəsi tərəfindən haqlı-haqsız ödənişlərə məruz qalmaq istəmirlər.

Digər xərcləri DÜŞÜNÜRLƏR - kommunal xidmət ödəməlidirlər, DÜŞÜNÜRLƏR ki, ərzaq bahalaşır, çətdirə bilirlər, DÜŞÜNÜRLƏR ki, uşaqlar böyüyür, xərcləri artır. Gömrüyə geri dönüşünü hiss



etmədikləri ödənişlər etmək istəmirlər.

Məsələn, ölkəyə avtomobil gətirənlər gömrükdə əlavə xərclərlə üzləşirlər, hansısa MMC təsis edilib, onlar terminal pulu, sənəd pulu, qələm-mürəkkəb pulu və s. yığır, və ya, vətəndaş özünə, evinə xərcləndirən nəsə alır, bu kommersiya məqsədi deyil. Amma Azərbaycan, məsələn, paltar, kompyuter, telefon və s. istehsal edən ölkədən vergi-rüsum şəklində daha çox qazanır, yəni, özümüz heç nə istehsal etmədən istehsalçılardan çox

qazanmaq istəyirik.

Şahin müəllim daha sonra deyib: “Əslində, vətəndaşların idxal etdikləri mallara görə ödədikləri vəsait dolayı yolla özlərinə qaydır”.

Şahin müəllim məntiqlə düz deyir, vergi-rüsum büdcəyə gedir, oradan da müxtəlif xərclərin, məsələn, maaş-təqaüdlərin ödənilməsinə sərf olunur. Amma büdcənin başqa xərcləri də var axı. Problem odur ki, təmir-tikinti xərcləri ilə bağlı vətəndaşlara məlumat verilmir, hətta rəsmi dövlət qurumu olan Hesablama Palata-

sı hər il yüz milyonlarla izafi xərclər müəyyən edir - amma heç bir tədbir görülmür, heç kəs cəzalandırılmır.

Hörmətli Şahin müəllim, Siz və hökumətin bir çox üzvləri iqtisadiyyata “sol”-dan baxırsınız, deyirsiniz ki, vətəndaş, sən vergi-rüsumu çox ödə (qanunlara görə, bəli, bizdə rüsum-vergi yüksəkdir), biz həmin pulu toplayıb sənə xərcləyəcəyik. Biz isə illərdir iqtisadiyyata “sağ”-dan baxmağı təklif edirik - vətəndaş vergi-rüsum az ödəyəndə zə-tən pul cibində qalır, dolayısı ilə qayıtmır, vergi-rüsum az ödədiyi zaman cibində qalan pulu iş adamıdırsa biznesə yatırır əlavə iş yeri, deməli əlavə vergi-rüsum mənbəyi yaradır, adi vətəndaşdırsa, cibində qalan pulu yenə iqtisadiyyatda xərcləyir, nəşə alır, bununla da ticarət dövriyyəsi-ni, dolayısıyla büdcəyə vergi-gömrük daxilolmalarını artırır.

Bizim hökumətlə fundamental, ideoloji fərquimiz budur...”

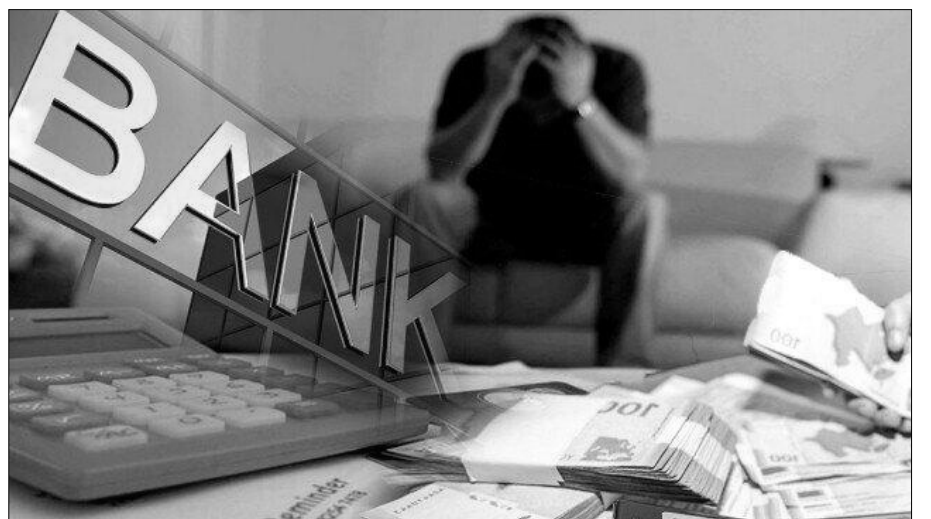
Hazırladı: KƏNAN

Bu şəxslər bankların "qara siyahı"sına düşməyəcəkdir...

Prezident İlham Əliyev “Kredit büroları haqqında” qanuna edilən dəyişiklikləri təsdiqləyib. Bu dəyişikliyə əsasən, Azərbaycanda nisfə mal alqı-satqısı ilə məşğul olan hüquqi şəxslər və hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki şəxslər, təqvim ili ərzində nisfə satış dövriyyələri 100 000 manatı keçsə belə, artıq kredit bürolarına məlumat təqdim etmək öhdəliyindən azad olunurlar.

Prezidentin qərarını şərh edən iqtisadçı-deputat Vüqar Bayramov bildirib ki, əvvəllər bu kateqoriyaya aid sahibkarlar müştərilərinə dair kredit tarixçələrini fəaliyyət göstərən ən azı bir kredit bürosuna təqdim etməyə borclu idilər: “Adətən, kredit tarixçəsinə aid məlumatların təqdim olunması inzibati prosedurlar, zaman və ələcə də əlavə xərclər tələb edirdi. Digər tərəfdən, bu öhdəliklərə əməl edilməsinə nəzarət də heç də asan deyildi və məsuliyyətə cəlb etmək çətin və mürəkkəb bir mexanizmə əsaslanırdı”.

İqtisadçının fikrincə, yeni dəyişiklik



bir tərəfdən şirkətlər və vətəndaşlar üçün qaydaların sadələşdirilməsinə, ələcə də onların kredit tarixçələrinin bu tip əməliyyatlar səbəbindən pisləşməsinin qarşısının alınmasına şərait yaradacaq: “Digər tərəfdən, yeni qaydalar vətəndaşlarımızın bu sahədə inzibati prosedurlardan keçmək zərurətini aradan qaldırdığı üçün onların həm

vəsaitə qənaət etməsinə, həm də bu səbəbdən kreditlər üzrə “qara siyahı”-ya düşmələrinin qarşısının alınmasına gətirib çıxaracaq”.

Vüqar Bayramovun sözlərinə görə, gözlənilir ki, bu dəyişiklik həm də bu sahədə aktivliyin artmasına və alqı-satqı dövriyyəsinin genişlənməsinə imkan yaradacaq.

Turalgil ailədə iki qardaş, bir bacı idilər. Tural sakit, həlim xasiyyətli, dalaşmağı sevməyən, dostcanlı, canıyanan biri idi. Əsas hobbisi kitab oxumaq, təbiət qoynunda təkləkdə gəzmək, oğlan uşaqlarına bir o qədər də xas olmayan gülə-çiçəyə vurğunluğu idi. Buna baxmayaraq, qohum-qardaş Turalı daha çox sevirdilər.

Böyük qardaşı Turalın tam əksinə, dalaşmağa meyilli, “qabağından yeməyən”, tez özündən çıxan biri idi. Ailənin ilki olduğundan xeyli ərköyün böyümüşdü. Necə deyərlər, yetənə yetir, yetməyəne bir təpik atırdı. Tural qardaşından on yaş kiçik idi, arada bacıları doğulmuşdu.

Hər şeyin yaxşı getdiyi günlərin birində Turalgilin ailəsinə çox dəhşətli bəd xəbər gəldi. Turalın böyük qardaşını naməlum şəraitdə kimlərsə qətlə yetirmişdi. Bu hadisəni kimin törətməsi naməlum idi. Şahidlər yox idi. Hadisədən çox gec xəbər tutulduğundan hadisə yerində də kiməsə rast gəlinməmişdi. Turalgilin ailəsi qatilin tapılması üçün çox çalışsalar da, istintaq bir iş görə, qatilin kim olmasına aydınlıq gətirə bilmirdi. Bunun əvəzinə, gündə bir şayiə yayılırdı.

(Əvvəli ötən saylarımızda)

Ertəsi gün İnci vaxtından qabaq universitetə getdi. Nədənə Tural da vaxtından əvvəl gəlmişdi. Tural cəsarət edib İnciyə yaxınlaşa bilmirdi. Ailəsinin onların birlişməsinə razılıq vermədikləri xəbərini eşitməkdən qorxurdu. O, bu xəbərə dözə bilməzdi. İndi bu həyata onu bağlayan yeganə güc İnciyə olan sevgisi idi.

İnci ona yaxınlaşdı. Tural başını aşağı salıb İncinin verəcəyi bəd xəbəri eşitməyə hazırlaşdı. İnci Turalın üzünə baxdı: “Tural, eşqimiz uğrundan vuruşmağa həzirsən?”. Tural dərhal, “Sən nə danışırısan, həyatımı belə, qurban verərəm, tək ayrılmaq”, - deyərək cavab verdi. “Onda mənə diqqətlə qulaq as...”, - İnci ailələri arasında olan köhnə ədəvət haqqında hər şeyi Turala danışdı. Qardaşının onu qardaşını ehtiyatsızlıq nəticəsində öldürdüyünü, özünün də çoxdan öldüyünü, qisas almalı bir adamın olmadığını, onların birlişməsi yolunda yeganə əngəl Turalın ailəsinin qisas almaq fikri olduğunu söylədi. Tural eşitdiyi xəbərdən sarsıldı. Sən demə, ailəsinin illərlə nifrət etdiyi, məhv etməyə fərsət axtardığı ailənin qızına vurulubmuş. Amma indi İncisiz onun üçün yaşamağın bir mənası

Diyyə



qalmamışdı. “Bəs nə edək?”, - Tural öz-özünə mızıldandı. İnci cavab verdi: “Əgər sən də axıracan eşqimiz uğrunda vuruşmağa həzirsənsə, gedək sizə, hər şeyi açib sizinkilərə deyək”. Əvvəl Tural bu fikrə yaxşı baxmadı, ailələrinin bunu necə qarşılayacağını təsəvvür belə, etmək istəmədi. Amma məhəbbətini də qurban etmək fikrində deyildi. O, indi qisasla eşq arasında seçim qarşısında qalmışdı. Təbii ki, o, eşqi seçdi və “Sən necə istəsən, elə edək”, - dedi.

Sabahısı gün İnci ailələrindən xəbərsiz Turalla birlikdə kəndə yollandı. Turalgilin ailəsi gəncləri böyük sevincə qarşıladı. Düzdür, el adətində uyğun gəlmədiyindən, onların bu səfərinə əvvəl birtəhər baxsalar da, qısa müddət ərzində İnci ilə münasibətdən sonra xeyli rahatladılar. Turalın anası ilə bacısının uşaqlarına qanadı yox idi. Tural çox gözəl, ismətli, mədəni bir qız sevmişdi. Turalın xoşbəxtliyi ailənin yeganə məqsədi idi. Turalın anası evdə hər dəfə o tərəf, bu tərəfə keçəndə İncini öpür, saçlarını sığallayır, “mənim gözəl gəlinim” deyərək ona iltifat göstərirdi.

Turala İnci bir-birinə çox yaxınlaşdı. Anası gəncləri pis gözlərdən qorumaq üçün üzərlik yandırmağı da unutmadı. Turalın atası da evdəkilərdən xəbər tutan kimi, gənclərin şərəfinə bir qoç qurban kəsib, qonşulara payladı.

İnci ilə Tural bu qədər sevincdən sonra ailəni kədərləndirən bəd xəbər eşitməyə hazır idi. Turalın atası evdə hər dəfə o tərəf, bu tərəfə keçəndə İncini öpür, saçlarını sığallayır, “mənim gözəl gəlinim” deyərək ona iltifat göstərirdi. Turala İnci bir-birinə çox yaxınlaşdı. Anası gəncləri pis gözlərdən qorumaq üçün üzərlik yandırmağı da unutmadı. Turalın atası da evdəkilərdən xəbər tutan kimi, gənclərin şərəfinə bir qoç qurban kəsib, qonşulara payladı.

İnci Turalın cavab verməyə çətinlik çəkdiyini gördü və ona danışmağa imkan vermədən, birbaşa özünü mətləbə keçdi: “Mən sizin qan düşməninizi qızıyam”. Turalgilin evinə elə bil bomba düşdü. Evdəkilərin hamısı birdən “Nə?!” deyərək bağıraraq: “Necə yeni nə qan düşməni, sən kimlərdənsən ki?” İnci ailələri ilə bağlı anasının dediklərini bir-bir Turalın ailəsinə danışdı. Qardaşının istəmədən cina-

İnci Turalın cavab verməyə çətinlik çəkdiyini gördü və ona danışmağa imkan vermədən, birbaşa özünü mətləbə keçdi: “Mən sizin qan düşməninizi qızıyam”. Turalgilin evinə elə bil bomba düşdü. Evdəkilərin hamısı birdən “Nə?!” deyərək bağıraraq: “Necə yeni nə qan düşməni, sən kimlərdənsən ki?” İnci ailələri ilə bağlı anasının dediklərini bir-bir Turalın ailəsinə danışdı...

yət törətdiyini, sonra qan düşmənciliyi olmasın deyərək ailələrinin kəndi tərk etdiklərini, şəhərdə başqa ad və soyadla yaşadıklarını, qardaşının o hadisədən az bir müddət sonra avtoqza nəticəsində həyatını itirdiyini təfərratı ilə anlatdı. Turalın ailə üzvləri donub qalmışdı. Bir tərəfdən qapılarına qan düşmənlərinin qızı gəlmişdi, digər tərəfdən oğlanları bu qızı həyatı qədər sevirdi, eyni zamanda, qisas almaqları günahkar da artıq bu dünyada yox idi. Yəni qisas almağa bir adam qalmamışdı. İnci də qız uşağı idi. Oğlana görə qızdan qisas almaq dinə zidd idi. Həmçinin, Turalın xoşbəxtliyi də onlar üçün hər şeydən üstün idi. Onların bir-birinə olan məhəbbətini görmək çətin deyildi. Məhz bu məhəbbətin gücü onları bura gəlməyə, bu acı həqiqəti etiraf etməyə məcbur etmişdi.

Turalın atası hamıdan tez özünə gəldi. Arvadının üzünə baxdı. Ər-arvad bir-birinin üzündə kin, nifrət, qısqanclıq görmədi. Turalın atası, “siz doğrudan bir-birinizi elə sevirsiniz ki, ayrılı bilməzsi-

niz”, -deyə sual etdi. Tural utana-utana, “ata, İncidən ayrılmaqdan daha çətin deyil”, - deyərək cavab verdi. Eyni fikri buna yaxın formada İnci də təkrarladı. Turalın atası nə edəcəyini bilmədi. Bir tərəfdən oğlunun qatili tapmış, qisas alacağı ailənin bir üzvü öz ayağı ilə evinə gəlmişdi, digər tərəfdən günahkar Allah tərəfindən cəzalandırılmışdı, qisas almağa kimse yox idi.

Turalın atası heç kəsə bir söz demədən qonşu otağa keçdi. Turalın anasının gözü İncini ilk baxışdan tutmuşdu. Oğlunun da nə qədər xoşbəxt olduğunu gördü. Amma söz sahibi Turalın atası idi, o, nə cür qərar verəcək, məlum deyildi.

Turalın anası ayağa qalxıb, uşaqlara yemək-icmək hazırlamağa başladı. İnci də ona kömək etmək üçün mətbəxə keçdi. Turalın anasına elə gəldi ki, İnci elə bu evdə doğulub, bu evin qızıdır, ona qarşı üreyində bir yaxınlıq hiss etdi. Gələcək nəvələrinin anası kimi baxdı. İnci həqiqətən oğluna yaxınlaşdı.

İnci mətbəxdən bir stəkan çay və konfet götürüb, Turalın atası olan otağa keçdi. O, divanda oturub dərin fikirlərə qərq olmuşdu. Nə cür qərar verəcəyi ilə bağlı bir fikrə gələ bilmirdi. Bir tərəfdən ölənlərin oğlunun bədbəxtliyi, digər tərəfdən Turalın xoşbəxtliyi onun konkret qərara gəlməsinə imkan vermirdi. Turalın atası bir oğlunun məhəbbəti ilə digərinin intiqamı arasında seçim etmək məcburiyyətində idi: “Hansı daha vacibdi, ölənlərin oğlunun

intiqamını almaq, yoxsa Turalı xoşbəxt etmək üçün onun İnci ilə ailə qurmasına razılıq vermək? Bəs kənd camaatı necə olsun?! Bəs adətlər?!” Birdən yadına Quranı-Kərimin Bəqərə surəsinin 178 -179-cü ayələri düşdü: “Ey iman gətirənlər, sizə öldürülənlər barəsində qisas yazılmış və qərara alınmışdır: azad şəxsin müqabilində azad, qulun müqabilində qul və qadının müqabilində qadın. Beləliklə, kim öz qardaşı tərəfindən müəyyən qədər əfv olunsun, onda bəyənən bir yol seçməlidir və diyəni ona yaxşılarla, gözəl surətdə ödəməlidir. Bu, sizin Rəbbiniz tərəfindən bir yüngüllük və rəhmətdir. Odur ki, kim əfv etdikdən sonra həddini aşsa, onun üçün ağrılı bir əzab vardır... Ey ağıl sahibləri, qisasda sizin üçün həyat vardır, bəlkə çəkinəsiniz”. Turalın atasının üzərindən elə bil ağır bir yük götürüldü. O, problemin həllini tapmışdı, oğlunun öldürülməsi müqabilində İncigilin ailəsindən diyə istəyəcəkdi və bu diyənin də İnci olduğunu deyəcəkdi. Bununla da, bu gündə onu yandırmaq qisasdan qurtulacaq, həm də bir yox, iki həyat xilas edəcəkdi - oğlunun və İncinin həyatını.

İnci çayı jurnal stolunun üzərinə qoyub, “atacan, sizə çay gətirdim, için”, - dedi. O, bir dəqiqə ayaq saxladı, Turalın atasının üzünə baxıb, nə cür qərar verdiyini bilmək istədi. Amma heç nə anlamadı. Turalın atasının üzündə qeyri-müəyyən bir ifadə vardı. İnci titrək səslə, “Atacan, bizi ayırma, mən Turalı yaşaya bilmərəm, o da mənə. Əgər qisas almaq istəyirsinizsə, hər ikimizin canını alın, mən buna hazırəm. Turalı yaşamaqdansa, Turalla ölmək mənim üçün daha yaxşıdır”, - deyərək bildi. Daha sonra göz yaşlarına boğula-boğula cavab gözləmədən otaqdan çıxdı.

Tural İncinin atasının yanından göz yaşlı çıxdığını görüb, biraz ürəkcləndi. Məhəbbəti uğrunda axıra qədər vuruşacağı ilə bağlı İnciyə verdiyi söz yadına düşdü. Tərəddüd edərək atasının yanına keçdi. Yaxına gəlib, atasının qarşısında diz çökdü, onun ayaqlarını qucaqladı. Atasının gözlərində dərin bir kədər qarışıq sevinc gördü. Biraz ürəkcləndi, “Ata, sən İncidən qisas almaq istəyirsənsə mənim canımı al, onsuz da mən İncisiz yaşaya bilməyəcəm”, - dedi. Atası xəyal aləmindən ayrılıb, oğluna baxdı. Oğlunun gözündəki yalvarış onun qəlbinə dağladı. Böyük oğlu gözünün qarşısına gəldi. Yaxşı bilirdi ki, Turalın başına bir şey gələrsə nə özü, nə arvadı bir gün də onsu yaşaya bilməyəcəkdilər. Əlini uzadıb Turalın saçlarını sığalladı. “Camaatı bura çağır”, - dedi.

Tural hamını qonaq otağına dəvət etdi. Turalın atası əvvəl qəmli-qəmli onu izləyən arvadının üzünə baxdı. Arvadının üzündəki yalvarışı görüb, üzünü Turala çevirdi. Oğlu edam cəzası gözləyən məhbus kimi, başını aşağı salıb ümidləməsinə yerə baxırdı. Turalın yanında dayanmış İnci də meyl kimi saralmışdı. Onun və dünyalar qədər sevdidi Turalın həyatı verilən cavabdan asılı idi. Göz yaşlarını saxlaya bilmirdi. Sanki özlərinin nakam talelərinə ağlayırdı. Turalın atası özünü toplayıb qərarını elan etdi: “Hazırlaşın, şəhərə elçiliyə gedirik. Mənim ən böyük intiqamım düşmənin qızını özümə gətirmək olacaq. İnci mənim qisasımın diyəsi olacaq...”

İnsan - dünyanın xaricində yaşayan varlıq deyil... "İnsan - insan dünyasıdır, dövlətdir, cəmiyyətdir" - bu, fikir dahi K.Marksa aiddir, bu gün də dəyərini itir-məmişdir. Qalır insanın ailədə və cəmiyyətdə tərbiyəsinə. Şəxsiyyətin yetişməsin-də əsas amil münasibətlərin qurulmasıdır: mənəvi zənginlik, sərvətlərin maddiləş-məsi və düşüncələrin emosionallığı və sairin öz yerini tutmasıdır.



Allahverdi Eminov

Şəxsiyyətin daxilən dəyərliliyi Dünyanı tam şəkildə, məzmununda və biçimdə təsəvvür etmək imkanı qazandırır. Dünya həm insanlardan asılı deyil, həm də asılıdır, çün, Dünyanı mövcud edən məhz insan cəmiyyətidir. Dünyanın maddi status alması əxlaqda və sərvət yığımında özünü göstərir və bu şəxsiyyətin fəaliyyətində, yaxud bədii əsərlərdə, deyək ki, poeziyanın obrazlarında reallaşır. Beləliklə, şəxsiyyətin tam obrazını təmsil edən bədii mətn davranışın meyarı rolunu oynayır və əxlaqi idealda sonuclanır. Bir də obrazların (xüsusilə, poemalarda) didaktik strukturu vardır ki, öz elementlərinin tabeliliyi, əxlaqi şüurun bütövlüüyü ilə fərqlənir. Məsələn, kimsəsizə yardımçı olmaq, təmənnaşız işə yaramaq, xeyir-xahlığa əl qoymaq və s. surətlərin nümunəsində görürük. Belə ki, şəxsiyyət tərbiyəsində ona təsirinin xüsusiyyətini başa düşməyə kömək edir. Unutmayaq ki, hər adamın yaşından asılı olmayaraq sinirləri yerində olmur, düz xətlə getmir. Məşhur psixoloq V.M.Başnikov yazmışdır: "Min illər ərzində insanın yaşamaq uğrunda mübarizəsində qələbə əzələ qüvvəsilə və sinir sisteminin cəsarətlilik, qəddarlıq, inadkarlıq kimi kobud xassələrlə müəyyən edilirdi. Son iki-üç əsrdə isə insanın həyat qabiliyyəti demək olar ki, yalnız 3 sinir sisteminin ən incə mürkəb mexanizmlərindən asılıdır. Məhz elə bu mexanizmlər daha toxunula biləndir".

İnsanın mahiyyəti - varlığı onun bioloji təbiətilə yaranmır, fəvqəltəbii qüvvə ilə daxil olmur, amma öz-özünə determinləşir. Tarix, sosial - mədəni inkişaf insanın - şəxsiyyətin təşəkkül prosesidir. Həyatın mənasının, vəzifəsinin dünyanın də-yişdirilməsi üzrə yaradıcı fəaliyyətin və mənəvi - əxlaqi davranışının gedişində özünü anlayır, yəni insan öz mövcudluğunu təsdiqləyir. Əlbəttə, bu baxımdan dərk etmədə müəyyən hesablamalar tapılmalıdır ki, insan bunların vasitəsilə fəaliyyətini əlaqələndirə bilsin, yəni fəaliyyətinin mənası, məqsədi aydınlaşdırılsın. Əks halda insan yalnız öz mövcudluğu ilə öyünərdi, öz fərqi psixologiyasına güvənərdi.

Bədii əsər deyək ki, poeziya ahəngdarlığı ilə, surətlərin davranışı ilə oxucunun ovqatını nizamlayır, yeni müsbət emosiya yaradır, yaxud bərpa edir, deməli, şəxsiy-

Bəxtiyar Vahabzadənin poeziyasında kamil şəxsiyyət problemi



(B.Vahabzadə - 100)

yəti ruhi - mənəvi harmoniyasına təsir göstərir. Şeir oxucu zövqünə düzgün ünvanlanırsa, qavranılırsa yaranan psixi effektin xarakteri həmin əsərin həm məzmunundan, həm də oxucunun - şəxsiyyətin həyata baxışından və s. asılıdır. Bəxtiyar Vahabzadənin bir şeiri nümunəsində fikrimi əsaslandırmaq istədim; şair həyatda nə qazandı, nəyi itirdi? Bu suala şairin cavabı "Qara saçlar, ağ saçlar" -dır, şairin etirafıdır, ana qarşısında baş əyməsidir:

*Saçlarıma dən düşür, dən düşür, yaman düşür,
Hər baxanda anamın ürəyinə qan düşür.
Bu ağ saçlar, ay ana, səni dərdə salmasın,
Saçımın ağılığından, qanın heç qaralmasın!*

*Alışırım gecələr, masa arxasında mən,
Saçlarım da ağarır, qəlbimin atasından.
Sən demə ki, bələmin bəlkə gizli qəmi var,
Vaxtsız ağaran saçın özgə bir aləmi var.*

*Ölüm belə qəm deyil bu həyatı duyana,
Mən bu ağ saçlarımla öyünürəm, ay ana!
Qara, şəvə saçları təbiət vermiş mənə,
Mən güvənə bilmərəm onun bu töhfəsinə.
Zəhmət həyatımın ilk bəzəyi sanmışam,
Ağ saçları həyatda mən özüm qazanmışam.*

Bəxtiyar Vahabzadə şeiri 32 yaşında qələmə almışdır; bu yaşdan artıq o, poeziyada az-çox sözünü demişdi. Lakin bu yaradıcılıq uğurlarına tam haqq qazandırmırdı, yazıb - yaratmaq ehtirasında idi.

Kamil şəxsiyyət anlayışı Demokritdən, Sokratdan üzü bizə tərəf nə ilə səciyyələndiyi filosofları, sosioloqları, ədəbiyyatçıları xeyli düşündürmüşdür və cavabı bu olmuş

ki, insanda nəyin ən yüksək nemət olması məsələsi. Onlar belə qərara gəlmişlər ki, bu ən yüksək nemətlə, fərəhlə bir müstəvidədir. Mən söz adamlarını zamanın ən kamil filosofu hesab edirəm. Hərçənd, peşəkar fəlsəfəçilər şəxsiyyətlə əxlaqi fəaliyyət subyektinin dəqiq obrazını təsvir etmişlər. Şairlərdən Homer, Hesiod əsərlərində fəzilətə üstünlük vermişlər, ruhi aləmdə ağılı insan hisslərlə eyniləşdirmişlər. B.Vahabzadədə belə məsələlər bədii - emosional yanaşmada daha poetik səslənir. "Xoşbəxtdir o adam ki", "Zaman", "Yer öz yerində-dir", "Özümdən qabaq", "Ömür" və digər şairlərdə fikir - düşüncə insan taleyinin "vaxt ölçüsü"ndə fırlanır, özünü axtarır, insan ömrünə "qənim" kəsilir. Şair yenə şikayətcidir ki:

*Ömür bizə verilmir
Ancaq yaşamaq üçün.
Ömür bizə verilmir
Dünyanın da dərdini,
Qəmini çiyinimizdə
Çəkmək, daşımaq üçün.
Ömür - qəlbin, zəkanın
Min eşqi, min əməli.
Ömür ömürdən sonra
Yaşamağın təməli.*

Həyatın dar çərçivəyə sığışmayan fəlsəfəsi

Şairin poeziyasında şəxsiyyət konsepsiyası, ümumiyyətlə araşdırılmamışdır. Altmış ildən artıq eyni zamanda pedaqoji fəaliyyətdə olan bir pedaqoqdan bir və-rəq də yazmamışlar. Halbuki, Bəxtiyar müəllim auditoriyada gənc nəsillə üz-üzə olmuşdur, tədris etmişdir. Tədqiqatçılar pedaqogikanın tərbiyə elmi olması funk-siyasından xə-

bərsizdilər - bu gün də! Onlar qeyri - peşəkar ədəbiyyatşünaslarımız ədəbi nümunələrdə "insan - şəxsiyyət konsepsiyası"na yaxın durmamışlar, poeziyanın əxlaqi tərbiyədə - davranışda sinfi və ümumiyyətlə cəhətdən xəbərsizdilər.

B.Vahabzadə cəmiyyətdə baş verən ideoloji ziddiyyətləri nəinki görür, onu bədii şüurundan və dünyagörüşündən keçirir - bunu şairin şəxsiyyəti, vətəndaş mövqeyi tələb edir. Bəzən oxucuya əl gəlir - sənətkar estetik şüurun, dövrün ideoloji münasibətlərindən kənarda dayanır, əslində isə: "Şair yaradıcılığı boyu məktəbi, müəllimləri, şagirdləri təsvir və tərənnüm etmişdir, "Kitab", "Yazı tax-tası", "Tələbə - müəllim", "Körpə gülüşü" və s. şeirləri bu gün də maraqla oxu-nur". "Tələbə - müəllim"də lirik təəssürat yenidən dərsə başlayan cavan oğlanla bağlıdır, o bir zaman oxuduğu məktəbin qapısından içəri girecekdir:

*O, düz beş il əvvəl, ayrılan zaman
Örtmüş qapısını həmin məktəbin.
Bu günə açacaq həmin məktəbin,
Ona layiq olan müəllim kimi.*

Bu cavan müəllimi daha çox qocaman müəllimi qarşılayır sevinclə, bu xoş görüşdən "ürəklərə" şəfa çilənir:

*Qoca bir müəllim tək öpərək onu
- Nə xoş anları var, - dedi - bu ömrün
Səadət deyilmi öz şagirdini,
Bir müəllim görmək, müəllim üçün!..*

"Yazı taxtası", "Kitab" şeirləri nikbin ovqatla yazılmışdır. Hansı yaşa çatmaq da gözələrimizin önündən qara rəngli yazı taxtası və ağappaq təbəşir silinmir. Onun qarşısında dayanıb, tapşırığı həll etmiş, müəlliminin razılığı həsrətini yaşamışdır: Şair üzünü yazı taxtasına tutur.

*Ay yazı taxtası, yazı taxtası,
Mən sənə nə qədər yazı yazmışam.
Adi rəqəmləri, adi sözləri,-
Sələndə min dəfə azı, yazmışam.*

Vaxt ötdükcə bu rəqəmlər silinmiş, pozulmuşdur. Şair təəccüblənməyə bil-məz:

*Yazdığım rəqəmlər, yazdığım sözlər,
Məgər iz salmamış heç yerdə bu gün?*

Şair yanıldığını hiss edir, həmin rəqəmlər aldığı vəsiqədir!

*Sanki vəsiqəmə yığılıb gülür,
Bütün o rəqəmlər, bütün o sözlər
Ömrümün yolunu göstərir mənə -
Bu gün o rəqəmlər, bu gün o sözlər.*

Bəxtiyar Vahabzadə uşaqlar üçün daimi şeirlər, nəğmələr qələmə almışdır. Müxtəlif illərdə (60, 66 və 70-ci illərdə). "Uşaq və məktəb dünyası" silsiləsində onlarla şeirini balalara hədiyyə etmişdir (bax, III c. 91-108, IV c. 455-458).

(Ardı var)



Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi

“Təbii fəlakət nəticəsində qırılan ağacların yerində mütləq yeniləri əkiləcək”. “Hürriyyət” xəbər verir ki, bunu Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Eldar Əzizov aprelin 15-16-da güclü yağışdan sonra yaranan mövcud vəziyyəti şərh edərkən deyib. O, daha sonra əlavə edib: “Bakı yarımsəhra və çöl iqlim zonasında yerləşir və burada çox güclü küləklər müşahidə olunur. Bu şərait ağaclar üçün heç də münbit deyil. Əlbəttə, ağaclar da hər bir canlı orqanizm kimi müəyyən bir həyat dövrünə malikdir və mövcud iqlim şəraitini, eləcə də baş verən təbii fəlakətləri nəzərə alsaq, ağacların aşması çox vaxt qaçılmaz olur. Lakin mən əminəm ki, təbii fəlakət nəticəsində qırılan ağacların yerində mütləq yeniləri əkiləcək və yaşıl ərazilərimizin sahələri dəfələrlə artacaq. Çünki bu, ulu öndər Heydər Əliyevin baxışlarına əsaslanan və Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən uzunmüddətli ekoloji siyasətdir”.

Qeyd edək ki, son illərdə iş-tər ölkəmizdə, istər də digər xarici dövlətlərdə yağış sularının normadan artıq olması, tez-tez daşqınların baş verməsi iqlim dəyişikliyi ilə izah olunur. Hətta belə demək olar ki, bütün dünyada dağdıcı daşqınların artması iqlim dəyişikliyinə ətraf mühitə mənfi təsirlərindən yalnız biridir... Doğrudur, iqlim dəyişikliyi ilə bağlı ziddiyyətli fikirlər də mövcuddur. Məsələn, bir qrup insan hesab edir ki, bu, xüsusən də inkişaf etmiş ölkələr tərəfindən inkişaf etməkdə olan dövlətlərdəki tərəqqinin önünü kəsmək, dolayısı ilə onları öz təsir dairələrində saxlamaq üçün ortaya atılmış cəfəng iddiadır. Bu düşüncədən olan insanların fikrincə, təbiət özü özünü tənzimləyir, bu, min illər öncə də belə olub, indi də belədir.

İkinci qrup, xüsusilə elm adamları isə dəyişikliyin bəşəriyyət qarşısında duran ən ciddi problem olduğunu elmi mülahizələri və tədqiqatları ilə izah etməyə çalışırlar. Onların əsas arqumentləri bundan ibarətdir ki, iqlim dəyişikliyinə səbəbi Yerdə-

yaradan və ya “istilikxana” qazları adlandırılır. CO₂ və digər qazlar atmosferin üst qatlarında günəşdən gələn istiliyi tutub saxlamaqla bizi hədsiz istilikdən mühafizə edərək bir növ görünməz mühafizə zolağı yaradırlar. Beləliklə onlar dünyada insanların normal yaşaması və fəaliyyət göstərməsi üçün zəruri temperaturun formalaşdırılmasında müstəsna rol oynayırlar. CO₂ atmosfərə müxtəlif mənbələrdən daxil olur: kənd təsərrüfatı, landşaftdan istifadədə olan dəyişikliklər, sənaye, tullantılar, energetika və sair. XX əsrin ortalarından etibarən

mühitin təmizliyi, bitkilərin zərər görməməsi üçün insanların “təbiətə köməyi” mütləqdir.

Bildiyimiz kimi, havada oksigenin miqdarı az olduqda insan orqanizmi normal fəaliyyət göstərə bilmir. Üstəlik, zərərli tullantılar təkcə insan orqanizminə yox, həmçinin ətraf mühitdə yaşayan başqa canlı varlıqlara da öz mənfi təsirini göstərir. Torpaq isə qida məhsullarımızın yetişməsi üçün əsas mənbədir. Çirklənmiş, təhlükəli maddə atılmış ətraf mühitdə yetişən məhsulun zərərini də sadalamaqla bitməz. Bu səbəbdən, ekoloji problemlə-

müxtəlif tədbirlər həyata keçirir. Bu tədbirlərinin hər birində marifləndici amillər yer alır.

Etiraf etməliyik ki, son illərdə bir çox xoşagəlməz mənzərə ilə də qarşılaşırıq. Bəzi insanlar ətraf mühitin çirklənməsinə şərait yaradır, toplumun sağlamlığını, ölkəmizin gələcəyini təhlükə altına atırdı. Nə yaxşı ki, artıq bu istiqamətdə müsbət işlər görülməkdə, cəmiyyəti narahat edən problemlər tədricən öz həllini tapmaqdadır.

Lakin onu da qeyd etməliyik ki, bu məsələdə hər bir vətəndaşımızın üzərinə də böyük məsuliyyət düşür.

Dünyanı dəyişmək...

Bunun üçün ilk növbədə özümüz dəyişməliyik!



Sağlam gələcək üçün ətraf mühiti öz evimiz kimi təmiz saxlamalıyıq!

ki dinamik proseslər, günəş radiasiyasının intensivliyinin dəyişməsi kimi xarici təsirlər və son zamanlar insanların yaratdığı problemlərdən qaynaqlanır. Alimlər buna “qlobal istilikxana” adı da veriblər. Onların fikrincə, problemin kökündə Yer Kürəsinin karbon-dioksit (CO₂) və digər istilik effekti yaradan (parnik) qazların udulması potensialı durur. Belə ki, müxtəlif növ tərəvəz və bitkilərin yetişməsi üçün lazımi temperaturu yaradan istilikxanalar kimi, atmosferdəki qazlar da günəşdən gələn istiliyi tutub saxlayaraq planetimizdə bizim yaşamağımız üçün zəruri istiliyi yaradır. Alimlərin hesablamalarına əsasən, əgər atmosferdə bu qazlar olmasaydı, onda Yer Kürəsində orta illik temperatur təxminən -19°C olardı. Məhz buna görə, həmin qazlar istilik effekti

bərən sənayenin inkişafı və enerji əldə etmək məqsədilə üzvi maddələrin yandırılması nəticəsində atmosferdə CO₂ və digər istilikxana qazlarının atmosferdəki sayı sürətlə artmışdır. Bu da öz növbəsində günəş istiliyinin atmosferdə daha çox miqdarda saxlanması səbəb olur.

Yazımızın əvvəlində də qeyd etdiyimiz kimi, iqlim dəyişikliyi digər ölkələrlə yanaşı, Azərbaycanda da ekologiya və ətraf mühitə çox böyük ziyanlar vurur. Əlbəttə, hansı ölkədə yaşamasından asılı olmayaraq, dünyamızı qorumaq, ekoloji problemlərin qarşısını almaq və faydalı işlərlə məşğul olmaq hər bir insanın borcudur. Konkret olaraq “ekoloji problem” dedikdə isə, əsasən ətraf mühitin çirklənməsi nəzərdə tutulur. Odur ki, ətraf

rin yaranmaması üçün insanlar çox diqqətli olmalıdır. Kimliyindən, vəzifəsindən asılı olmayaraq hər kəs ekologiyaya və ətraf mühitin təmiz saxlanılmasına çalışmalıdır. Çünki bəşəriyyətin yaşayışını ekologiyasız təsəvvür etmək mümkün deyil.

İnsan təbiətlə nəfəs alır, təbiətlə zənginləşir, onunla yenilənir. Amma yalnız qanunvericilik aktları ilə təbiəti mühafizə edə bilmərik. Bunun üçün əhali geniş şəkildə marifləndirilməlidir. Digər tərəfdən, müəssisələri inşa etməzdən əvvəl onların fəaliyyəti nəticəsində ətraf mühitə dəyə biləcək zərər haqqında düşünmək mütləqdir. Paralel olaraq alternativ enerji mənbələrindən istifadəyə üstünlük verilməlidir. Sağlam gələcəyimiz üçün ətraf mühiti öz evimiz kimi təmiz saxlamalıyıq.

Kimsəyə sirr deyil ki, Azərbaycan dövləti yuxarıda qeyd olunan istiqamətlərdə çox uğurlu addımlar atıb və bu gün də atmağa davam edir. Ancaq, sözsüz ki, bəzi problemlər ətraf mühitin çirklənməsinə səbəb olur və ekoloji tarazlığın tənzimlənməsini təmin etməkdə dövlətə və ictimaiyyətə çətinlik törədir. Bütün bunların da qarşısını almaq üçün Azərbaycanın müvafiq qurumları, o cümlədən də Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ətraf mühitin qorunması, təbiətdən, yeraltı sülardan, mineral xammal ehtiyatlarından və yerüstü sərvətlərin səmərəli istifadə olunması, onların bərpası və mühafizəsi, bioloji müxtəlifliyin qorunub saxlanması məqsədilə

liyyəti düşür. İcra etdiyimiz plastik su qabını, çəkilən siqaret kötüyünü, yediyimiz hansısa bir məhsulun torbasını, çeynədiyimiz saqqız parçasını yerə deyil, zibillə qutusuna atmaq belə, təbiəti qorumağa bərabərdir. Unutmayaq ki, “dünyanı dəyişmək üçün ilk növbədə özümüz dəyişməliyik”.

Təsədüfi deyil ki, bir müddət əvvəl BMT plastik qablar və polietilen torbaların istifadəsinin məhdudlaşdırılması ilə bağlı bütün dünyaya çağırış etdi. Artıq əksər ölkələrdə plastik qablar və polietilen torbalardan imtina halları sürətlə artır. Hazırda dünyanın 40 ölkəsi polietilen məhsulların istehsalını və satışını qadağan edib və ya məhdudlaşdırıb. O cümlədən, bizim ölkəmiz də plastik məmulatlardan istifadəni azaltmaq üçün hərəkətə keçib. Hədəfimiz bu tullantıların istifadəsinə minimuma endirməkdir. Bu məqsədlə də ölkəmizdə plastik tullantıların düzgün idarə edilməsi və çeşidlənməsi üçün iri yaşayış məkanlarında - Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Şabran, Lənkəran, Mingəçevir və s. şəhərlərdə xüsusi konteynerlər yerləşdirilib. Tədricən vətəndaşlarımız da ətraf mühitin mühafizəsi prosesinə qoşulmaqdadır və bu, gələcəyə böyük ümid yaradır.

Əlbəttə, biz birlikdə güclüyük. Əl-ələ verib, gələcək nəsillərin sağlamlığının qayğısına qalmaq naminə təbiəti qorumaq, onu məhv olmaqdan xilas etməliyik. Gəlin daha yaxşı gələcək üçün daha təmiz ətraf mühit yaradaq!

“Hürriyyət”